

Министерство за образование и наука
на Република Северна Македонија

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Скопје, 2019 година

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

Вовед

Програмата по македонски јазик за основно образование на возрасните е изградена со структура составена од детални очекувани резултати од учењето (РУ), кои произлегуваат од подрачјата, темите и содржините утврдени со Програмата за редовно основно образование - изготвена од Бирото за развој на образованието на Република Северна Македонија.

Програмата овозможува примена на мерки за признавање на претходно стекнато неформално и информално учење. За таа цел, конципирана е на начин што темите, содржините и соодветните на нив резултати од учењето се распоредени во шест нивоа. Тоа овозможува оптимална диференцијација при проценувањето на постојните знаења и вештини и оптимално напредување низ нивоата. За секое подрачје, во согласност со соодветните теми или содржини, дефинирани се очекувани резултати од учењето и критериумите за оценување.

Очекуваните резултати од учењето претставуваат стандарди за знаењата, вештините и компетенциите кои кандидатите треба да ги постигнат за секое ниво и на крајот на процесот на стекнување на основно образование. Со цел да одговори на потребите на возрасните и на барањата со кои тие се соочуваат за активно вклучување во општествените процеси и на пазарот на трудот, во Програмата се инкорпорирани соодветни резултати од учењето за клучните компетенции.

Резултатите од учењето се операционализирани преку критериумите за оценување, кои претставуваат конкретни мерки за процена на постигањата на кандидатите. За секое ниво, одредени се елементарни резултати од учењето, означени со кратенката ЕРУ, кои претставуваат минимални стандарди кои кандидатите треба да ги постигнат за преод на повисоко ниво. Дополнително, во Програмата се дадени примери за задачи или прашања за секој резултат од учењето.

Тие треба да им служат на спроведувачите на Програмата како модел при проверката дали кандидатите ги постигнале очекуваните резултати од учењето.

Програмата по македонски мајчин јазик е организирана во пет подрачја и тоа:

ЧИТАЊЕ И ПИШУВАЊЕ, ЈАЗИК, ЛИТЕРАТУРА, ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ, МЕДИУМСКА КУЛТУРА. Целите на програмата по македонски јазик се кандидатот/кандидатката:-

- Да ги користи нормите пропишани во граматиката на македонскиот литературен јазик и да го усвои кодот на македонскиот стандарден јазик во сопственото изразување;
- Да ги усвои и да ги применува правописните и правоговорните правила на стандардниот македонски јазик;
- Да ги разбере и да ги употребува функциите на јазикот како најсовршено средство за комуникација во секојдневното општење, литературата, културата и науката;
- Да усвои знаења за потеклото на македонскиот јазик со цел развивање на свест за значењето на македонскиот литературен јазик како основен културен белег на национален идентитет и припадност на македонската јазична заедница;
- Да усвои знаења од теоријата на литературата (термини, поими), со што ќе биде способен самостојно да комуницира со литературните дела;
- Да умее самостојно усно и писмено да ги изразува своите знаења, чувства, мисли, ставови и сфаќања;
- Да умее самостојно да напише организиран текст од определена област;
- Да умее своите знаења, умења, и способности да ги користи за доживување, разбирање и критички однос кон литературните дела, театарот, филмот;
- Да умее своите знаења, умења, и способности да ги користи за доживување, разбирање и критички однос кон печатените и електронските медиуми.

Подрачје	Тема/Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЧИТАЊЕ И ПИШУВАЊЕ	Азбука	ЕРУ: Изговорените гласови ги пишува со печатни мали и големи букви на кирилско писмо	Слушнатиот глас го запишува со печатна буква на кирилско писмо	Напиши го со печатна мала и голема буква на кирилско писмо гласот Ѓ (диктат)	1
	Усвојување на кирилско писмо	Изговорените гласови ги пишува со ракописни мали и големи букви на кирилско писмо	Слушнатиот глас го запишува со ракописна буква на кирилско писмо	Напиши го со ракописна мала и голема буква на кирилско писмо гласот Ѓ (диктат)	
	Азбука	ЕРУ: Изговорените гласови ги пишува со печатни мали и големи букви на македонска латиница	Слушнатиот глас го запишува со печатна буква на македонска латиница	Напиши го со печатна мала и голема буква на македонска латиница гласот Ф (диктат)	
	Усвојување на латинско писмо	Изговорените гласови ги пишува со ракописни мали и големи букви на македонска латиница	Слушнатиот глас го запишува со ракописна буква на македонска латиница	Напиши го со ракописна мала и голема буква на македонска латиница гласот Ф (диктат)	
	Читање и пишување кирилица	ЕРУ: Чита едноставни реченици на кирилско писмо	Реченицата напишана на кирилско писмо ја чита коректно	Прочитај ја точно реченицата: Фанка ја продаде викендичката за да си ги школува децата.	
	Читање и пишување текстови на кирилско писмо	Чита со разбирање реченици на кирилско писмо	Одговара точно на прашањата поврзани со прочитаната реченица на кирилско писмо	Прочитај ја реченицата: Исмаил ја нацрта сликата на сидот. -Одговори на прашањето: Каде ја нацрта Исмаил сликата? а) на лист б) на сид в) на платно	
		ЕРУ: Пишува реченици на кирилско писмо	Правилно ги пишува речениците на кирилско писмо	Напиши ја реченицата на кирилско писмо. (диктат) Ѓорѓи купи куќа и џип со парите од печалба.	
	Читање и пишување латиница	ЕРУ: Чита реченици на македонска латиница	Реченицата напишана на македонска латиница ја чита коректно	Прочитај ја точно реченицата: Ridvan se vработи vo фабрика за ambalaža, a Ljupka зароќна da работи na патарина.	
	Читање и пишување текстови на македонска латиница	Чита со разбирање реченици на македонска латиница	Одговара точно на прашањата поврзани со прочитаната реченица на македонска латиница	-Прочитај ја реченицата: Zemjodelecot го собра plodot od nivata. -Заокружи го точниот одговор на прашањето: Što собра zemjodelecot od nivata? a) domati б) plodot в) kamenja	
		ЕРУ: Пишува реченици на македонска латиница	Правилно ги пишува речениците на кирилско писмо	Напиши ја реченицата на македонска латиница (диктат): Ѓорѓи купи džip i куќа со парите od peќalba.	

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
ЈАЗИК	Реченица, збор, глас (поим)	ЕРУ: Препознава глас, збор, реченица	Прави разлика меѓу глас, збор, реченица	- М е: а) глас б) збор в) реченица -СОНЦЕ е: а) глас б) збор в) реченица - „Надвор си играат многу деца“ е: а) глас б) збор в) реченица	1	
	Основни елементи на јазикот: глас, збор, реченица	Идентификува значење на гласовите за зборовите	Го дополнува испуштениот глас во зборот	Зборот дополни го со гласот кој недостига на линијата. СОНЧО_ЛЕД		
		Идентификува значење на зборовите за реченицата	Го дополнува испуштениот збор во реченицата	Реченицата дополни ја со зборот кој недостига на линијата. Рибарот улови _____ во реката.		
	Синтакса	Расказна, прашална и извична реченица	ЕРУ: Препознава расказна реченица	Ја препознава расказната реченица	Реченицата Син ми замина за Русија. според начинот на искажување и според интерпункциски знак е: а) расказна б) прашална в) извична	
		ЕРУ: Препознава прашална реченица	Ја препознава прашалната реченица	Реченицата Кој дојде? според начинот на искажување и според интерпункциски знак е: а) расказна б) прашална в) извична		
		ЕРУ: Препознава извична реченица	Ја препознава извичната реченица	Реченицата Алмира, дојди вamu! според начинот на искажување и според интерпункциски знак е: а) расказна б) прашална в) извична		
		Користи правилни интерпункциски знаци во расказната, прашалната и извичната реченица	Ја препознава реченицата во која според содржината правилно е употребен интерпункцискиот знак	Во која од наведените реченици правилно е употребен интерпункциски знак: а) Ја поправи ли машината. б) Ја поправи ли машината? в) Ја поправи ли машината!		
		Наведува примери за расказна, прашална и извична реченица	Составува расказна, прашална и извична реченица со правилна употреба на збороред и интерпункциски знак	Напиши пример за извична реченица (внимавај на збороредот и интерпункцискиот знак). _____		
	Синтакса	Потврдна и одречна реченица	ЕРУ: Определува потврдна и одречна реченица	Наведена реченица ја идентификува како потврдна или одречна реченица	Реченицата Не, тој не дојде. е: а) потврдна б) одречна	
			Трансформира потврдна во одречна реченица и обратно	Формира одречна од потврдна реченица и обратно	Направи одречна реченица од потврдната реченица: Го почитуваа. _____	
			Наведува сопствени примери на потврдна и одречна реченица	Правилно составува потврдна и одречна реченица	Напиши пример за потврдна реченица. _____	

Морфологија Поим за именки	ЕРУ: Препознава именки како вид на зборови кои именуваат суштества, предмети, појави	Во група од различен вид зборови посочува кои се именки	Во наведената група од зборови подвлечи ја само именката: носи, ние, висока, два, глава
	Одредува род (машки, женски и среден) и број (еднина и множина) кај именките	Кај дадената именка определува род (машки, женски и среден) и број (еднина и множина)	Именката село е: а) женски род, еднина б) машки род, множина в) среден род, еднина
	Ја применува категоријата род и број кај именката	Правилно наведува пример на именка според род и број	Напиши именка од женски род, во множина. _____
	Создава реченици од дадени именки со почитување на нивниот род и број	Правилно подредува група од зборови имајќи ги предвид родот и бројот кај именките	Направи реченица од следниве зборови: вкусен, купив, сладолед, и, кафе, квалитетно
Морфологија Поим за придавки	ЕРУ: Препознава придавки како вид на зборови кои ги објаснуваат именките	Во група од различен вид зборови ги посочува придавките	Во наведената група од зборови подвлечи ја само придавката: носи, ние, висока, два, глава
	Користи придавки како видови зборови кои ги објаснуваат именките	Ги користи придавките при објаснување/ опишување на дадена именка	Ако сакаш да ја опишеш именката платно ќе ги употребиш следниве зборови: а) купи, исече б) шарено, свилено
Морфологија Поим за заменки	ЕРУ: Препознава лични заменки како вид на зборови кои ги заменуваат именките	Во група од различен вид зборови ги посочува личните заменки: јас, ти, тој, таа, тоа, ние, вие, тие	Во наведената група од зборови подвлечи ја само личната заменка: носи, ние, висока, два, глава
	Ги разликува личните заменки според лице, род и број	Ги набројува личните заменки по лице, род и број	Наведи ги личните заменки со лице, род и број: еднина множина 1л. _____ 1л. _____ 2л. _____ 2л. _____ 3л. _____, _____, _____ 3л. _____
	Користи лични заменките како замена на именки	Прави замена на именки со личните заменки	Зборовите ти и Ванчо можат да се заменат со личната заменка: а) ние б) тој в) вие

Морфологија Поим за броеви	ЕРУ: Препознава броеви како зборови кои изразуваат точна или приближна бројност	Во група од различен вид зборови ги посочува броевите	Во наведената група од зборови подвлечи го само бројот: носи, ние, висока, два, глава
	Правилно користи форми за приближна бројност со два броја и цртичка меѓу нив	Од понудени одговори го избира правилниот одговор за користење на приближна бројност	Кога не си сигурен за точниот број, ќе ја употребиш приближната бројност во дадената реченица: а) Купив дванаесет домати. б) Купив два-тринаесет домати
	Правилно користи форми за приближна бројност со наставка -ина	Од понудени одговори го избира правилниот одговор за користење на приближната бројност со наставката- ина	Кога не си сигурен за точниот број, ќе ја употребиш приближната бројност во дадената реченица: а) Поминав десет километри. б) Поминав десетина километри.
Морфологија Поим за глаголи	ЕРУ: Препознава глагол како збор кој покажува дејство, работа, состојба	Во група од различен вид зборови го посочува глаголот	Во наведената група од зборови подвлечи го само глаголот: носи, ние, весела, еден, глава
	Користи глагол како збор кој покажува дејство, работа, состојба	Ја дополнува реченицата со соодветни глаголи	Дополни ја реченицата со соодветни глаголи: Јана _____ во продавница за да _____ јогурт и овошје. (купи, отиде)
	Создава реченица со дадени глаголи	Содржински ја приспособува реченицата кон глаголот	Напиши реченица со глаголите: поверува _____

Правопис Голема буква	ЕРУ: Идентификува дека на почеток на реченица се употребува голема буква	Во кус, едноставен текст ја препознава реченицата која не започнала со голема буква	Заокружи ги малите буквите, кои според правилата за користење голема буква треба да се сменат во големи букви: Се наспа. го испи утринското кафе и почна да се подготвува за работа. знаеше дека денот ќе му биде тежок.
	Користи голема буква на почеток од реченица	Секоја нова реченица ја започнува со голема буква	Напиши ги следниве реченици (диктат): Денот беше студен. Немаше никој по продавниците.
	ЕРУ: Идентификува дека со голема буква се пишуваат сопствените именки	Во едноставни реченици ги препознава сопствените именки кои не се напишани со голема буква	Заокружи ги малите буквите, кои според правилата за користење голема буква кај сопствени именки треба да се сменат во големи букви: Живееше во градот кичево и се викаше горан.
	Користи голема буква при пишување на сопствени именки	Сопствените именки ги запишува со голема буква	Напиши го своето име и презиме и градот/селото во кое живееш: _____.
	ЕРУ: Идентификува дека со голема буква се пишуваат именки кои именуваат народи	Во едноставни реченици препознава имиња на народи кои не се напишани со голема буква	Заокружи ги малите буквите, кои според правилата за користење голема буква кај именување народи треба да се сменат во големи букви: По потекло беше турчин.
	Користи голема буква при пишување имиња на народи	Имињата на народите ги запишува со голема буква	Напиши ја следнава реченица (диктат). Владан е Србин.
	ЕРУ: Идентификува дека со голема буква се пишуваат празници со и без употреба на број	Препознава правилна употреба на голема буква при пишување на празници со користење број	Заокружи го точниот начин на запишување на празници: а) 8 Март е меѓународен ден на жената. б) 8 март е меѓународен ден на жената.
Препознава правилна употреба на голема буква при пишување на празници без користење број		Заокружи го точниот начин на запишување на празници: а) Осми Март е меѓународен ден на жената. б) Осми март е меѓународен ден на жената.	
Правопис Интерпункциски знаци: точка, запирка, прашалник, извичник, две точки	ЕРУ: Идентификува кога треба да се користат интерпункциски знаци: точка, запирка, прашалник, извичник, две точки	Во зададени реченици препознава кога треба да се употреби: точка, запирка, прашалник, извичник, две точки	Заокружи ја реченицата со правилно искористените интерпункциски знаци: а) За појадок имаше сервирано: путер, сирење, маслинки и мед. б) За појадок имаше сервирано, путер сирење маслинки и мед
	Правилно користи интерпункциски знаци: точка, запирка, прашалник, извичник, две точки	Во реченица правилно ги употребува интерпункциските знаци: точка, запирка, прашалник, извичник, две точки	Искористи ги интерпункциските знаци: точка, запирка, две точки во следнава реченица: Донеси ми ги следниве работи алкохол памук газа и топла вода

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
ЛИТЕРАТУРА	Прозен текст Тема	ЕРУ: Го препознава значењето на елементот тема во едно литературно дело	Разликува дека под тема се подразбира предметот на обработка во литературното дело	Тема е: а) редување на настани во едно литературно дело б) предмет на обработка на едно литературно дело	1	
		Определува тема на литературното дело	Во зададен, едноставен текст ја определува темата на литературното дело	Ридван се разбуди со страшна главоболка. Веднаш го испи утринското кафе. Ги подготви боите и четките кои му беа потребни за денешната работа. Ги зема клучевите од автомобилот и брзајќи замина за да не ја испушти надницата. На договореното место, подготвен го чекаше неговиот колега Милан. Тема на наведениот прозен текст е: а) Главоболката на Ридван. б) Утринските подготовки за работа на Ридван.		
	Прозен текст Фабула	ЕРУ: Го препознава значењето на елементот фабула во едно литературно дело	Разликува дека под фабула се подразбира редослед на настани во литературно дело	Фабула е: а) редослед на настани во едно литературно дело б) време и место каде се случило дејството во литературното дело	За да добиеш логичен редослед на настаните, со стрелки поврзи ги настаните со броеви:	
		Определува фабула на едно литературно дело	Во зададен, едноставен текст ги поврзува главните настани и нивниот тек	Ридван се разбуди со страшна главоболка. Веднаш го испи утринското кафе. На договореното место, подготвен го чекаше неговиот колега Милан. Ги зема клучевите од автомобилот и брзајќи замина за да не ја испушти надницата.	Ги подготви боите и четките кои му беа потребни за денешната работа.	1
					Ридван се разбуди со страшна главоболка.	2
					Веднаш го испи утринското кафе.	3
					На договореното место, подготвен го чекаше неговиот колега Милан.	4
					Ги зема клучевите од автомобилот и брзајќи замина за да не ја испушти надницата.	5
	Прозен текст Содржина	ЕРУ: Препознава најважни елементи (кој, што, каде, кога...) при содржинска анализа на едно литературно дело	Ги одговара едноставните прашања поврзани за содржината на текстот од типот: кој, што, каде, кога, зошто, како..	Одговори на следниве прашања од горенаведениот текст: Кој се разбудил со главоболка? Што направил кога се разбудил и што подготвил? Зошто ги подготвил потребните работи? Каде заминал Ридван? Како заминал? Зошто брзајќи заминал Ридван ? Кој го чекал?		

Прозен текст	Главни и споредни ликови	ЕРУ: Распознава главни и споредни ликови	Ги наведува главните и споредните ликови во едноставен текст	Главен лик во горенаведениот текст е: а) Ридван б) Милан
	Главни и споредни ликови	Дискутира за карактерни особини на ликови	Ги определува карактерните особини на ликовите	Како ќе го окарактеризираш ликот на Гоце: а) одговорен б) мрзелив в) инаетлив
Поетски текст	Стих	ЕРУ: Распознава кој дел од песната е стих	Посочува стих во песна	Подвлечи еден стих од строфата: Македонско девојче, китка шарена во градина набрана, дар подарена...
	Стих	Наведува број на стихови во строфа	Именува од колку стихови е составена строфата	Од колку стиха е составена горенаведената строфа? а) 1 стих б) 2 стиха в) 4 стиха
Поетски текст	Строфа	ЕРУ: Распознава кој дел од песната е строфа	Посочува строфа во дадена песна	Заокружи една строфа во песната: Македонско девојче, китка шарена во градина набрана, дар подарена. Дали има на овој бели свет поубаво девојче од Македонче? Нема, нема не ќе се роди поубаво девојче од Македонче?
	Строфа	Наведува број на строфи во песната	Именува од колку строфи е составена песната	Од колку строфи е составена горенаведената песна? а) 1 строфа б) 3 строфи в) 10 строфи
Поетски текст	Рима	ЕРУ: Препознава римувани зборови на крајот од стиховите	Во дадени стихови ја распознава римата	Дали во зададените стихови има рима? Македонско девојче, китка шарена во градина набрана, дар подарена.. а) ДА б) НЕ
	Рима	Наведува римувани зборови во поетски текст	Во дадената песна ги посочува римувани зборови	Подвлечи ги римувани зборови во стиховите: Македонско девојче, китка шарена во градина набрана, дар подарена

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ	Усно изразување	ЕРУ: Правилно толкува усни прашања поврзани за едноставен текст и дава коректен одговор употребувајќи л-форма	Усно точно одговара на прашањата поврзани за едноставен текст	Со реченица која ќе содржи л-форма, усно одговори на прашањето: Кој се разбудил со главоболка?	1
	Усно прераскажува прочитан текст	Усно прераскажува кус прозен текст, употребувајќи л-форма	На едноставен начин усно прераскажува кус прозен текст, употребувајќи л-форма при што го следи текот на настаните и ги дава најважните информации за текстот: кој, што, кога, како, со кого...	- Усно прераскажи го следниов текст: Ридван се разбуди со страшна главоболка. Веднаш го испи утринското кафе. Ги подготви боите и четките кои му беа потребни за денешната работа. Ги зема клучевите од автомобилот и брзајќи замина за да не ја испушти надницата. На договореното место, подготвен го чекаше неговиот колега Милан.	
	Усно изразување	ЕРУ: Правилно толкува усни прашања поврзани со виден и доживеан настан и дава коректен одговор	На едноставен начин усно точно одговара на прашањата поврзани со главни елементи на видени и доживеани настани	Усно одговори на прашањето: Кога стана ова утро?	
	Усно раскажува видени и доживеани настани	Усно раскажува виден и доживеан настан	На едноставен начин усно раскажува видени и доживеани настани	-Усно раскажи што доживеа ова утро. На пример: Часовникот ме разбуди во 7 часот. Утрото беше свежо. Се облеково во удобна, но чиста облека и патики затоа што знаев дека ќе стојам цел ден. Заедно со жена ми/маж ми отидов на пазар да ја наредам теггата со јаболка и праски од една страна и домати, лук, кромид, пиперки од друга страна. Робата беше свежа, вчера ја набрав од нивгата Тој ден имав многу муштери, кои беа задоволни од робата, па собрав пари да ја исплатам ратгата од кредитот.	
	Усно изразување	ЕРУ: Правилно толкува усни прашања поврзани со опис на предмет или појава и дава коректен одговор	Усно точно одговара на прашањата поврзани со опис на предмет или појава	Усно одговори на прашањето: Каква е бојгата на твоите обувки?	
	Усно опишува предмети и појави од непосредна околина	Усно опишува предмет	На едноставен начин усно ја опишува големингата, формата, бојгата, материјалот од кој е направен одреден предмет	-Усно опиши го твојот мобилен телефон/ велосипед/ автомобил/јакна. На пример: Јакнгата што ја носам е широка, но кратка. Таа по боја е светлосина и е памучна. Материјалот е тенок, но, сепак, штити од пролетен ветер.	
		Усно опишува природна појава	На едноставен начин усно ја опишува брзингата големингата, јачингата на една природна појава(ветер, дожд, невреме...)	-Опиши природна појава (ветер, дожд, невреме...) На пример: Ветерот почна силно да дува и да носи сè пред себе. Дуваше од севернгата страна и носеше темни облаци кои најавуваа дожд...	

Усно изразување Устен опис на надврешност и внатрешност на лик	ЕРУ: Правилно толкува усни прашања поврзани со надворешен и внатрешен опис на лик и дава коректен одговор	Усно точно одговара на прашањата поврзани со надворешен и внатрешен опис на лик	Усно одговори на прашањето: Каква е бојата на твоите очи?
	Усно опишува конкретен лик со најважни физички карактеристики (висина, дебелина, боја на коса, боја на очи и сл.)	На едноставен начин усно го опишува физичкиот изглед на познат лик (висина, дебелина, боја на коса, боја на очи и сл.)	Опиши го физичкиот изглед на својот омилен пејач/актер/ спортист:
	Усно опишува конкретен лик со најважни психички карактеристики (храброст, смиреност, упорност, мудрост, мрзеливост и сл.)	На едноставен начин усно ги опишува психичките карактеристики на познат лик (храброст, смиреност, упорност, мудрост, мрзеливост и сл.)	Опиши ги психичките карактеристики на ликот на својот најблизок пријател/ка:

Тема / Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
Видови медиуми	ЕРУ: Препознава дека постојат различни видови медиуми	Го посочува видот на медиумот според начинот на кој ги примаме информациите	Ако информацијата ја добиеш преку електронски пат (радио, ТВ, интернет) тогаш станува збор за: а) печатен медиум б) електронски медиум	1
Видови медиуми Печатени медиуми	ЕРУ: Идентификува кои медиуми се печатени	Ги препознава печатените медиуми: весници, списанија, книги	Печатени медиуми се: а) весници, списанија, книги б) радио, телевизија, интернет в) кино, театар	
	Следи печатени медиуми и го разбира значењето на добиената порака	Ги користи содржините дознаени преку печатени медиуми: весници, списанија, книги, во секојдневниот живот	Потребна ти е информација за временска прогноза во наредните денови: а) бараш мислење од комшии б) читаш весник во рубрика временска прогноза	
Видови медиуми Електронски медиуми	ЕРУ: Идентификува кои медиуми се електронски	Ги препознава електронските медиуми: радио, телевизија, интернет	Електронски медиуми се: а) весници, списанија б) радио, телевизија, интернет в) кино, театар	
	Следи електронски медиуми и го разбира значењето на добиената порака	Ги користи содржините дознаени преку електронски медиуми: радио, телевизија, интернет, во секојдневниот живот	Потребна ти е веднаш информација за одигран фудбалски натпревар: а) чекаш да започнат вестите на ТВ б) бараш на интернет в) чекаш вести на радио	

Подрачје	Тема / Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
ЈАЗИК	Народен и стандарден јазик	ЕРУ: Прави дистинкција меѓу народен (дијалектен) и стандарден (литературен) јазик	Го одредува јазикот во дадени текстови како литературен или дијалектен	Татко му работи у Ирак, па купи му стан у Скопје. На каков јазик е напишана наведената реченица: а) дијалектен б) литературен	2	
	Народен јазик и стандарден (литературен) јазик	Ја објаснува потребата од користење литературен јазик во службена комуникација (во училишта, во банка, во суд и др. институции)	Ја објаснува потребата од постоење на стандардниот јазик за полесна комуникација при службено општење	Ако сакаш да напишеш барање до Општина за добивање на градежна дозвола, ќе користиш: а) дијалектен јазик, затоа што вработените во Општината го разбираат б) литературен јазик, затоа што е стандарден јазик наменет за службена комуникација		
	Фонетика Поим за слог	ЕРУ: Разликува слогови како помали делови од кои е составен зборот	Дадени едноставни зборови ги дели на слогови	Подели го зборот на слогови: дете		
		Толкува дека основа на секој слог е самогласка- колку самогласки толку слогови	Водејќи сметка за бројот на застапени самогласки, ги дели зборовите на слогови и го наведува бројот на слоговите	Подели ги зборовите на слогови и поврзи ги со бројот на слоговите: симбол, Македонија, рак, автомобил 1 2 4 5		
		Именува зборови според број на слогови во збор	Ги именува дадените зборови како: едносложни, двосложни, повеќесложни зборови, според бројот на слогови	Според број на слогови, зборот вода е: а) едносложен збор б) двосложен збор в) тросложен збор		
	Фонетика Согласки и самогласки	ЕРУ: Разликува самогласки (а,е,и,о,у) и согласки (сите останати гласови од азбуката), според начинот на изговарање на гласовите	При изговарање на гласовите ја препознава разликата меѓу самогласки и согласки	Гласот А според начин на изговор е: а) самогласка б) согласка		
		Објаснува разлика во начинот на изговарање на самогласките и согласките	Ја објаснува причината за различното изговарање на самогласките и согласките	А, Е, И, О, и У се самогласки затоа при изговор воздушната струја: а) не наидува на препреки образувани од: усни, јазик, непце, заби б) наидува на препреки образувани од: усни, јазик, непце, заби		
	Морфологија Поделба на именки според вид на сопствени и општи	ЕРУ: Идентификува сопствени именки и општи именките	Во зададена реченица ги препознава сопствените именки (на пример: Македонија, Јован, Шар Планина...) и општите именки (на пример: рака, планина, љубов, мудрост...)	Сестра ми Сања живее во градот Битола -Именките Сања и Битола се: а) општи б) сопствени -Именките сестра и градот се: а) општи б) сопствени		
		Користи сопствени и општи именки	Ги користи сопствените именки да означат сопствени имиња на суштества, животни, објекти, места и сл. и општи именки да именува општи суштества, предмети, појави и поими	Дадената реченица дополни ја со сопствена и општа именка _____ ми ја даде _____ (сопствена) (општа)		

Морфологија Поделба на придавки според вид на : описни, материјални, присвојни и бројни	ЕРУ: Препознава и посочува употреба на описни придавки	Во зададена реченица ги препознава описните придавки (висок, црвена, голем, шарен, добар и сл.)	Лира е ниско девојче. Описна придавка во наведената реченица е: а) Лира б) ниско в) девојче
	Користи описни придавки	Ги користи описните придавки за да даде дополнителен опис на именката	Дополни ја именката со описна придавка: _____ кревет
	ЕРУ: Препознава и посочува употреба на материјални придавки	Во зададена реченица ги препознава материјалните придавки (стаклен, свилено, мермерен, железна и сл.)	Падна од дрвено столче. Материјална придавка во наведената реченица е: а) падна б) дрвено в) столче
	Користи материјални придавки	Ги користи материјалните придавки за да го наведе материјалот од кој е направена именката	Дополни ја именката со материјална придавка: _____ маица
	ЕРУ: Препознава и посочува употреба на присвојни придавки	Во зададена реченица ги препознава присвојните придавки (училишна, градски, македонски, државен и сл.)	Бабините колачи се превкусни. Присвојна придавка во наведената реченица е: а) бабините б) колачи в) превкусни
	Користи присвојни придавки	Наведува присвојни придавки за да ја објасни припадноста на именката	Дополни ја именката со присвојна придавка: _____ чешма
	ЕРУ: Препознава употреба на бројни придавки	Во зададена реченица ја препознава бројната придавка (прв, втора, трет, четврто, петти и сл.)	Го прослави првиот роденден. Бројна придавка во наведената реченица е: а) прослави б) првиот в) роденден
	Користи бројни придавки	Наведува број на придавки за да го објасни редоследот на именката	Дополни ја именката со бројна придавка: _____ автомобил
Морфологија Показни заменки	ЕРУ: Идентификува показни заменки	Во зададена реченица ја препознава показната заменка	Го познавам оној човек. Показна заменка во наведената реченица е: а) познавам б) оној в) човек
	Диференцира лична заменка (тој, таа, тоа, тие) од показна заменка (тој, таа, тоа, тие)	Во реченица во која има употребено лична заменка (тој, таа, тоа, тие) и показна (тој, таа, тоа, тие), правилно ја посочува показната заменка	Во дадената реченица заокружи ја само показната заменка: Таа ми ја донесе таа марама.
	Користи видови показни заменки за да ја одреди именката во просторот	Во зададена реченица правилно ја користи показната заменка за да ја одреди именката во просторот	_____ планини се многу далеку од нас. Во реченицата недостига показната заменка: а) тие б) овие в) оние
Речник и стил Синоними	ЕРУ: Идентификува синоними -зборови различни по форма, а слични по значење	Во група од наведени парови од зборови ги препознава синонимите	Од наведените парови од зборови, синоними се: а) соба-одаја б) ден-ноќ в) фактура-фрактура
	Користи синоними	Наведува синоним за одреден збор	Железната арматурата е темел на секоја градба. -Синоним за зборот темел во горенаведената реченица е: а) основа б) кат в) кров

Речник и стил Антоними	ЕРУ: Идентификува антоними -зборови спротивни по значење	Во група од зададени парови од зборови ги препознава антонимите	Од наведените парови од зборови, антоними се: а) соба-одаја б) ден-ноќ в) фактура-фрактура
	Користи антоними	Наведува антоним за одреден збор	Наведи антоним за зборот тенок во реченицата: Материјалот беше тенок.
Речник и стил Хомоними	ЕРУ: Идентификува хомоними -зборови исти по форма, а со различно значење	Во зададена реченица ги препознава хомонимите	Подвлечи ги хомонимите во реченицата: Јован бара жаба во една бара.
	Користи хомоними	Наведува хомоними за даден збор	Напиши две реченици со зборот скара со различно значење: _____
Речник и стил Пароними	ЕРУ: Идентификува пароними - зборови слични по изговор, а различни по значење	Во група од наведени парови од зборови ги препознава паронимите	Од наведените парови од зборови, пароними се: а) соба-одаја б) ден-ноќ в) фактура-фрактура
	Пронаоѓа пароними	Во дадени реченици ги пронаоѓа паронимите	Во следниве реченици заокружи ги паронимите: Таа им посвети особено внимание на гостите. Додека не се просвети народот, ќе биде вака.
Речник и стил Основно и преносно значење на зборот	ЕРУ: Идентификува преносно значење на зборовите	Во често употребувани фрази во секојдневниот живот, го препознава преносното значење на зборовите	Тој има зајачко срце. Во преносно значење на зборовите фразата значи дека човекот е: а) плашлив б) срамежлив в) храбар
	Користи преносно значење на зборовите	Наведува често употребувани фрази со преносно значење на зборовите	Како ќе кажеш дека некој е многу слаб со преносно значење на зборовите: а) Тој е коска и кожа. б) Тој е ветер и магла.
Речник и стил Деминутиви	ЕРУ: Идентификува деминутиви - зборови кои означуваат нешто намалено	Во зададена реченица ги препознава деминутивите	Подвлечи го деминутивот во реченицата: Моливчето ми се скрши.
	Користи деминутиви	Создава деминутиви од дадени зборови	Деминутив од зборот куќа е: а) куќата б) куќичка в) куќиште
Речник и стил Аугментативи	ЕРУ: Идентификува аугментативи - зборови кои означуваат нешто зголемено	Во зададена реченица ги препознава аугментативите	Подвлечи го аугментативот во реченицата: Ова човечиште ми е брат.
	Користи аугментативи	Создава аугментативи од дадени зборови	Аугментатив од зборот куќа е: а) куќата б) куќичка в) куќиште
Правопис Пренесување дел од зборот во друг ред	ЕРУ: Правилно пренесува збор во нов ред	Правилно ги пренесува зборовите во друг ред поради недостаток на место	Како е правилно да го пренесеш зборот во нов ред: а) ко-ска б) кос-ка

	Правопис	ЕРУ: Идентификува интерпункциски знак наводници	Во група од интерпункциски знаци ги препознава наводниците	Заокружи ги знаците за наводници: ! „” * ? - ()	
		Интерпункциски знак: наводници	Пишува назив на институции, адреси, наслови, со помош на наводници	Во дадена реченица ги користи наводниците да запише назив на институции, адреси, наслови на списанија, книги и сл. Употреби наводници во реченицата: Од библиотеката Климент Охридски ја изнајмив книгата Дон Кихот.	
	Правопис	ЕРУ: Разликува директен од индиректен говор	Ги препознава формите за директен и индиректен говор	Со стрелки поврзи ги соодветните одговори: Елвис рече: „Јас не сум виновен”. индиректен говор Елвис рече дека не е виновен. директен говор	
		Пишување на директен/ индиректен говор	Применува директен и индиректен говор.	Го трансформира индиректниот во директен говор и обратно Таа му шепна дека ќе го посети. Реченицата трансформирана во директен говор би гласела: а) Таа му шепна: „Ќе те посетам”. б) Таа: „Му шепна дека ќе го посети”.	
	Правопис	Пишување на броеви со зборови	ЕРУ: Правилно ги пишува броевите	Ги препознава правилно напишаните сложени броеви	Како е правилно напишано: а) девеесет и девет б) деведесет и девет;
			Пишува сложени броеви со помош на зборови	Правилно ги пишува сложените броеви	Цифрата 185 со зборови се запишува: _____

Подрачје	Тема / Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЛИТЕРАТУРА	Проза Време и место	ЕРУ: Препознава значење на елементот локализација во едно литературно дело	Разликува дека под локализација се подразбира време и место на настанот во литературното дело	Под локализација во прозно дело се подразбира: а) содржина и фабула на делото б) време и место на настанот	2
		Ја одредува локализацијата на дејството во литературното дело	Го одредува времето и местото на настанот во едноставен текст	Во далечната 1931 година во тетовското село Теарце се роди Богдан, првенец на Гораст и Божана. Кога и каде се случило дејството: а) многу одамна, во тетовско село б) 1931 година, во тетовското село Теарце в) во XX век, во Тетово	

Проза Опис на лик (надворешен и внатрешен опис)	ЕРУ: Разликува надворешен и внатрешен опис на лик во прозно дело	Во кус текст го препознава надворешниот/ внатрешниот опис на литературен лик	За каков опис станува збор: Имаше многу високо чело, а слаба црна коса. Очните вдлабнатини му беа многу темни и од нив сиркаа светлосини очи... а) надворешен опис б) внатрешен опис
	Го објаснува значењето на надворешен/ внатрешен опис на лик	Објаснува што се подразбира под надворешен/внатрешен опис на лик	Под надворешен опис на лик се подразбира: а) физички изглед на ликот б) психички карактеристики на ликот
Поезија Лирска поезија	ЕРУ: Препознава карактеристики на лирска поезија според надворешни и внатрешни белези	Во дадени стихови ги препознава карактеристиките на лирската поезија според надворешни(стих, строфа) и внатрешни(силни чувства) белези	Слушни весел свадбен свон – Златен свон! Колку среќа ли ни нуди, колку нежности ли буди! Стиховите припаѓаат на: а) лирска поезија б) епска поезија
	Разликува основни карактеристики на лирската поезија	Ги наведува основните белези на лирската поезија	Основни белези на лирската поезија се: а) раскажува за настани и херојски подвизи на ликови б) застапеност на емоционалност, музикалност, сликовитост
Поезија Епска поезија	ЕРУ: Препознава карактеристики на епска поезија според надворешни и внатрешни белези	Во дадени стихови ги препознава карактеристиките на епската поезија според надворешни(стих, строфа) и внатрешни(ликови и настани) белези	Дека се чуло видело, мома војвода да бидит, на седумдесет сејмени на тија гори зелени, на тија води студени? Стиховите припаѓаат на: а) лирска поезија б) епска поезија
	Разликува основни карактеристики на епската поезија	Ги опишува основните белези на епската поезија	Основни белези на епската поезија се: а) раскажува за настани и херојски подвизи на ликови б) застапеност на емоционалност, музикалност, сликовитост

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ	Писмено изразување	ЕРУ: Разликува прераскажан од раскажан текст	Препознава дека текст напишан во глаголската л-форма е прераскажан	Едно време имало двајца брака женети. Тие си имале и по едно дете. Откако умрел татко им, тие си ја делеле куќата и бавчата по напола... Текстот е: а) раскажан б) прераскажан	2
	Писмено прераскажува прочитан текст	Писмено прераскажува кус прозен текст, употребувајќи ја глаголската л-форма	Писмено прераскажува кус прозен текст употребувајќи ја глаголска л- форма при што го следи текот на настаните и ги дава најважните информации за текстот: кој, што, кога, како, со кого...	- Писмено прераскажи го следниов текст: Ридван се разбуди со страшна главоболка. Веднаш го испи утринското кафе. Ги подготви боите и четките кои му беа потребни за денешната работа. Ги зема клучевите од автомобилот и брзајќи замина за да не ја испушти надницата. На договореното место, подготвен го чекаше неговиот колега Милан.	
	Писмено изразување	ЕРУ: Разликува раскажан од прераскажан текст	Препознава дека текстот е раскажан, поради отсуство на глаголската л-форма	Седеше на клупата во паркот и тврдоглаво ги врежуваше нивните почетни букви во сувото дрво. Текстот е: а) раскажан б) прераскажан	
	Писмено раскажува видени и доживевани настани	Писмено раскажува виден и доживеван настан	На едноставен начин писмено го раскажува видениот и доживеваниот настан	-Писмено раскажи што доживеа ова утро. На пример: Часовникот ме разбуди во 7 часот. Се облеков и заедно со жена ми/маж ми отидов на пазар да ја нарадам тезгата. Имав многу муштерии, па собрав пари да ја исплатам робата...	

Писмено изразување Писмено опишува: предмети, појави, личности од непосредна околина	ЕРУ: Идентификува опис на предмет	Наведен опис, го препознава како опис на предмет	Стаклените делчиња поврзани со железна рамка, го намалуваа осветлувањето. Беше стара и покриена со прав. Ширеше слаба светлина. Во дадениот текст е наведен: а) опис на појава б) опис на лик
	Писмено опишува зададен предмет	На едноставен начин писмено ја опишува големината, формата, бојата, материјалот од кој е направен зададен предмет	-Писмено опиши го твојот мобилен телефон/ велосипед/ автомобил/јакна: На пример: Јакната што ја носам е широка, но кратка. Таа по боја е светлосина и е памучна. Материјалот е тенок, но, сепак, штити од пролетен ветер.
	ЕРУ: Идентификува опис на појава	Наведен опис, го препознава како опис на појава	Силно грееше од сите страни. Топлината влегуваше во секоја моја пора и испаруваше насекаде околу мене. Во дадениот текст е наведен: а) опис на појава б) опис на лик
	Писмено опишува природна појава	На едноставен начин писмено ја опишува брзината, големината, јачината на природната појава (ветер, дожд, невреме...)	Опиши природна појава (ветер, дожд, невреме...) На пример: Ветерот почна силно да дува и да носи сè пред себе. Дуваше од северната страна и носеше темни облаци кои најавуваа дожд...
	Писмено опишува физички карактеристики (висина, дебелина, боја на коса, боја на очи и сл.) кај конкретна личност	На едноставен начин писмено го опишува физичкиот изглед на позната личност (висина, дебелина, боја на коса, боја на очи и сл.)	Опиши го физичкиот изглед на својот омилен пејач/актер/ спортист:
	Писмено опишува конкретен лик со најважни психички карактеристики (храброст, смиреност, упорност, мудрост, мрзеливост и сл.)	На едноставен начин писмено ги опишува психичките карактеристики на позната личност (храброст, смиреност, упорност, мудрост, мрзеливост и сл.)	Опиши го психички ликот на својот најблизок пријател/ка:
Писмено изразување Пишува честитка, мејл, покана	ЕРУ: Правилно пишува честитки, писмо/ мејл, покани, според дадените упатства	На едноставен и јасен начин пишува честитка, мејл, покани	Напиши мејл на работодавецот во кој бараш да те ослободи два дена од работните обврски поради болест:

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
МЕДИУМСКА КУЛТУРА	Печатени медиуми Библиотека	ЕРУ: Идентификува услуги на библиотека	Ги препознава услугите на библиотеката	Од библиотека можат да се изнајмат/користат: а) книги и весници б) електронски и печатени медиуми	2
		Посочува правила за членовите на библиотеката	Ги посочува правилата за користење на услугите од библиотеката	1) Кога позајмиш книга од библиотека истата можеш да ја задржиш: а) 2 дена б) 7 дена в) 15 дена 2) Членската карта можеш да ја користиш: а) доживотно б) 1 година в) 5 години 3) Доколку ја изгубиш или уништиш книгата: а) мора да ја платиш б) не мора да ја платиш	

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЈАЗИК	Развој на македонскиот јазик Потекло на македонскиот јазик	ЕРУ: Ја идентификува јазичната група на која припаѓа македонскиот јазик	Во понудени јазични групи ја препознава групата на која припаѓа македонскиот јазик	Во која група спаѓа македонскиот јазик: а) Западнословенска б) Источнословенска в) Јужнословенска	3
		Ја распознава улогата на Кирил и Методиј во ширењето на старословенската писменост	Ја наведува улогата на Кирил и Методиј во ширењето на старословенската писменост	Свети Кирил и Методиј се познати како: а) сесловенски просветители б) грчки просветители	
		Ја објаснува улогата на Климент и Наум Охридски за македонската писменост	Ја објаснува поврзаноста со Кирил и Методиј и нивната заслуга во ширење на писменоста	Климент и Наум Охридски биле: а) ученици на Кирил и Методиј и ја оформиле Охридската книжевна школа б) синови на Кирил и Методиј и ја оформиле Преславската книжевна школа	
		Го објаснува ширењето на писменоста во Македонија	Ги наведува книжевните школи преку чие дејствување се ширела писменоста на глаголицата и кирилицата	Старословенската писменост во Македонија се шири преку: а) Зографска книжевна школа, Асеманова книжевна школа б) Охридска книжевна школа, Лесновска книжевна школа	

Развој на македонскиот јазик Старословенски азбуки и современо кирилско писмо	ЕРУ: Прави разлика во буквите меѓу современата азбука и старите писма	Во група од понудени графеми/букви прави разлика меѓу современата македонска азбука и старите писма	Заокружи ја буквата која е дел од македонската современа азбука: Ѓ В
	Разликува зборови напишани на современата азбука и старословенските азбуки: глаголица и кирилица	Во група од зборови напишани на различно писмо, го препознава зборот напишан на старословенските азбуки	Кој од наведените зборови е напишан на старословенска азбука: а) ДЕН б) Д N в) DEN
	Го објаснува составот на современата азбука	Ја именува современата македонска азбука и го знае бројот на буквите	Како се вика современата македонска азбука и од колку букви е составена: а) глаголица, 38 букви б) кирилица, 31 буква в) кирилица, 41 буква
Фонетика Поделба на согласки според звучност	ЕРУ: Препознава звучни и беззвучни парници	Поврзува гласови кои најчесто се мешаат при изговорот и пишувањето, односно звучните со нивните беззвучни парници	Поврзи ги гласовите со соодветен парник: Б К Д Ш Г П Ж Т
	Ги разликува согласките според звучноста на: звучни, беззвучни и сонорни	Дадените гласови ги определува како звучни, беззвучни и сонорни	Според начин на изговарање во која група припаѓаат гласовите: б, в, г, д а) звучни б) беззвучни в) сонорни
Фонетика Акцент	ЕРУ: Препознава што е акцент	Го распознава правилно дефинираниот поим за акцент	Акцент е: а) нагласување на еден слог од зборот б) нагласување на еден слог од реченица
	Ги изговара зборовите со правилен акцент	Правилно ги акцентира еднословните, двословните, трословните и повеќесловните зборови	Акцентирај ги зборовите и изговори ги правилно: вода, водата, воденица, воденицата
Морфологија Менливи и неменливи зборови	ЕРУ: Препознава дека зборовите може да бидат менливи и неменливи	Во група од дадени зборови препознава збор кој може да си ја смени формата	Кој од наведените зборови може да си ја смени формата: а) низ б) или в) рацете
	Ја објаснува поделбата на зборовите на: менливи и неменливи	Опишува зошто некои зборови во македонскиот јазик се менливи/ неменливи	Именките, придавките, броевите, заменките и глаголите се менливи зборови затоа што: а) можат да си ја менуваат формата б) не можат да си ја менуваат формата
Морфологија Глаголска именка	ЕРУ: Препознава глаголска именка како именка која го именува глаголското дејство	Во група од наведени зборови ја препознава глаголската именка како збор кој го именува глаголското дејство	Кој од наведените зборови е глаголска именка: а) кројач б) крои в) кроење
	Образува глаголски именки	Од даден глагол формира глаголска именка со користење на наставките: -ње и -ние	Глаголска именка од глаголот гледа гласи: а) гледање б) гледајќи

Морфологија Категорија определеност кај именките	ЕРУ: Препознава категорија определеност кај именките	Во текст ја препознава членуваната/определената именка од нечленуваната/неопределената именка	Овој човек продава највкусни домати. Човекот ги откупува од земјоделец од Матејче. Која именка е членувана: а) човек б) човекот																				
	Образува членувана именка	Од дадената именка образува членувана именка со додавање на наставките за членуваните именки по род и број	Членувана форма од именката жена гласи: а) жената б) жена																				
Морфологија Категорија начин кај глаголите	ЕРУ: Препознава исказен, заповеден и можен начин кај глаголите	Во дадена реченица ја препознава категоријата начин кај глаголите	Денеска би можел да дојдеш на гости. Кој начин го срекаваш кај глаголот би можел: а) исказен б) заповеден в) можен																				
	Користи исказен, заповеден и можен начин кај глаголите	Ги трансформира речениците од еден во друг начин	Реченицата од исказен начин трансформирај ја во заповеден начин: Елена дојде кај мене. _____ (заповеден начин)																				
Морфологија Лице, број и време кај глаголите	ЕРУ: Разликува граматичка категорија лице кај глаголите	Во дадена реченица ја препознава категоријата лице кај глаголите	Ќе дојдеш кај мене на гости. Глаголот ќе дојдеш е во: а) 1 лице - јас б) 2 лице - ти в) 3 лице – тој																				
	ЕРУ: Разликува граматичка категорија број кај глаголите	Во дадена реченица ја препознава категоријата број кај глаголите	Ќе дојдеш кај мене на гости. Глаголот ќе дојдеш е во: а) еднина б) множина																				
	ЕРУ: Разликува граматичка категорија време кај глаголите	Во дадена реченица ја препознава категоријата време кај глаголите	Ќе дојдеш кај мене на гости. Глаголот ќе дојдеш е во: а) сегашно време б) минато време в) идно време																				
	Анализира глаголи и нивни граматички категории	Ги анализира граматичките категории кај дадените глаголи	Пополни ги барањата во табелата: а) Селма истрча на улица. б) Веднаш дојди кај мене! в) Таа би одела со него.																				
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>глагол</th> <th>лице</th> <th>број</th> <th>време</th> <th>начин</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	глагол	лице	број	време	начин															
глагол	лице	број	време	начин																			

Синтакса Подмет и прирок	ЕРУ: Препознава дека подмет и прирок се главни членови на реченицата	Ги посочува подметот и прирокот како главни членови во реченицата	Главни членови во една реченица се: а) подмет и прирок б) прилошки определби и предмет
	Разликува улога на подмет (како вршител на дејство) и на прирок (како самото дејство) во реченица	Во проста реченица пронаоѓа подмет, поставувајќи си го прашањето - кој и прирок; поставувајќи си го прашањето- што прави подметот	Јана пее. Одговори на прашањата Кој пее? _____ (подмет) Што прави Јана? _____ (прирок)
	Анализира подмет и прирок во проста реченица	Пронаоѓа подмет и прирок во дадена реченица	Мајсторот го поправи моторот. Подмет во наведената реченица е: а) мајсторот б) поправи Прирок во наведената реченица е: а) мајсторот б) поправи
Синтакса Проста реченица	ЕРУ: Препознава проста реченица	Ја препознава простата реченица од понудените прости и сложени реченици	Заокружи ја простата реченица: а) Линдита пристигна од работа и се пресоблече. б) Линдита пристигна од работа.
	Составува проста реченица со основните членови на реченицата: подмет и прирок	Образува проста реченица со зададени подмет и прирок	Напиши проста реченица со: Подмет - куче, прирок - лае _____
Синтакса Прилошки определби за време, место, начин	ЕРУ: Препознава прилошка определба за време во проста реченица	Во простата реченица ја препознава прилошката определба за време	Ќанија вчера дојде. Прилошка определба за време во реченицата е: а) Ќанија б) вчера в) дојде
	Проширува проста реченица со прилошка определба за време	Простата реченица ја дополнува со прилошка определба за време која одговара на прашањето: Кога се случило дејството?	Дополни ја простата реченица со прилошка определба за време: _____ Петар работи. (кога?)
	ЕРУ: Препознава прилошка определба за место во проста реченица	Во проста реченица препознава прилошка определба за место	Јасмина дојде дома. Прилошка определба за место во реченицата е: а) Јасмина б) дојде в) дома
	Проширува проста реченица со прилошка определба за место	Простата реченица ја дополнува со прилошка определба за место која одговара на прашањето: Каде се случило дејството?	Дополни ја простата реченица со прилошка определба за место: Али работи _____. (каде?)
	ЕРУ: Препознава прилошка определба за начин во проста реченица	Во проста реченица ја препознава прилошката определба за начин	Елмира набрзина дојде. Прилошка определба за начин во реченицата е: а) Елмира б) набрзина в) дојде
	Проширува проста реченица со прилошка определба за начин	Простата реченица ја дополнува со прилошка определба за начин која одговара на прашањето: Како се случило дејството?	Дополни ја простата реченица со прилошка определба за начин: Насер работи _____. (како?)

Синтакса Сложена реченица	ЕРУ: Препознава сложена реченица	Ја препознава сложена реченица и прави разлика со простата реченица	1) Ја изора нивата и си замина дома. 2) Со маќа ја изора нивата. Која реченица од наведените е сложена: а) првата б) втората
	Дели сложена реченица на дел-реченици	Дадена сложена реченица ја дели на дел-реченици, водејќи се од правилото колку природи, толку дел-реченици	Ја изора нивата, ги крена плуговите и си замина дома. Сложената реченица е составена од: а) 2 дел-реченици б) 3 дел-реченици
Правопис и правоговор Скратеници	ЕРУ: Го препознава значењето на често користени скратеници	Во групата на понудени одговори го препознава значењето на често користените скратеници	Скратеница д-р. значи: а) директор б) доктор в) диктатор
	Користи најчесто употребувани скратениците во писмено изразување	Најчесто користените скратеници ги применува во писменото изразување	Наведи ги скратениците на зборовите: -скратеница за зборот број е _____ -скратеница за Република Северна Македонија е _____ -скратеница за зборот година е _____
Правопис и правоговор Слеано пишување	ЕРУ: Препознава правилно напишани сложени зборови	Од понудените одговори го препознава правилно напишаниот сложен збор	Како правилно се пишуваат зборовите: а) кило метар б) километар а) најдобар б) нај добар
	Користи слеано пишување на сложени зборови	Дава свој пример за запишување на сложени зборови	Напиши еден сложен збор составен од два збора (на пр.виножито, многубројни, петкатница и сл.) _____

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЛИТЕРАТУРА	Поделба на литература Поделба на литература според надворешни белези на: поезија, проза и драмски текст	ЕРУ: Препознава надворешни белези на поезија	Литературен текст напишан во стихови го препознава како поезија	Македонија Стиснете ги тревките Неа ќе ја исцедите. Наслонете се врз каменот Името ќе ѝ го чуετε... Текстот е напишан во стихови и припаѓа на : а) поезија б) проза в) драмски текст	3
		ЕРУ: Препознава надворешни белези на проза	Литературен текст напишан во долги редови го препознава како проза	Без да знае како дошол дома и без да ја соблече новата облека, тој легна в постела и заспа. Текстот е напишан во долги редови и припаѓа на : а) поезија б) проза в) драмски текст	
		ЕРУ: Препознава надворешни белези на драмски текст	Литературен текст поделен по улоги го препознава како драмски текст	Таткото: „Дојди на масата да јадеш!“ Синот: „Не сум гладен сега!“ Таткото: „Дојди сега, не може да јадеме кој кога сака!“ Текстот е поделен на улоги и припаѓа на : а) поезија б) проза в) драмски текст	
	Поделба на литература Поделба на литературни родови на: лирика, епика и драма	ЕРУ: Препознава внатрешни карактеристики (емоционалност, музикалност, сликовитост) на лирски текст	Даден текст кој изобилува со емоции, поетски слики и рима/ритам го препознава како лирика	Македонија Стиснете ги тревките Неа ќе ја исцедите. Наслонете се врз каменот Името ќе ѝ го чуετε... Во текстот има застапено емоции, рима и поетски слики, значи припаѓа на литературен род: а) лирика б) епика в) драма	
		ЕРУ: Препознава внатрешни карактеристики (застапеност на ликови и настани) на епски текст	Даден текст во кој има ликови и настани го препознава како епика	Без да знае како дошол дома и без да ја соблече новата облека, тој легна в постела и заспа. Во текстот има настани и ликови, значи припаѓа на литературен род: а) лирика б) епика в) драма	
		ЕРУ: Препознава внатрешни карактеристики (наменет е за изведба на сцена) на драмски текст	Даден текст кој се изведува на сцена, го препознава како драма	Таткото: „Дојди на масата да јадеш!“ Синот: „Не сум гладен сега“. Таткото: „Дојди сега, не може да јадеме кој кога сака“. Текстот е наменет за изведба на сцена, значи припаѓа на литературен род: а) лирика б) епика в) драма	
	Проза Раскажувач	ЕРУ: Во прозното дело разликува: јас-раскажувач (1л.едн.) и сезнаечки тој-раскажувач (3л.едн.)	Во зададен текст препознава, преку лицето во глаголот, за каков вид на раскажувач станува збор	Ме уморија бескрајните приказни. Посакав да излезам на свеж воздух и да заборавам на сè. За каков раскажувач станува збор: а) јас-раскажувач б) сезнаечки, тој-раскажувач	
		Трансформира текст од јас-раскажувач, во тој-раскажувач	Во кус прозен текст прави трансформација на раскажувач од јас-раскажувач, во тој-раскажувач и обратно	Реченицата трансформирај ја од јас-раскажувач, во тој-раскажувач: Врнеше, па не можев да се качам на јаболкницата и решив со камења да го собирам јаболкото. (јас-раскажувач)	

Проза Говор на лик/говор на писател	ЕРУ: Препознава говор на писател и говор на лик	Во даден текст ги препознава говорот на писателот и говорот на ликот	Одеднаш од шумата се слушна трчање и завивање. Тод се стресе и викна: „Кој е таму?“ Говорот на ликот во дадениот текст е: а) „Кој е таму?“ б) Тод се стресе и викна:
	Разликува што се подразбира под говор на лик и под говор на писател	Ја опишува разликата меѓу говорот на ликот и на писателот	Под говор на писател се подразбира: а) говорот кој го искажува ликот б) говорот кој го кажува писателот
Поезија Видови лирски песни според мотив: патриотска, пејзажна, љубовна, хумористична	ЕРУ: Препознава значење на елементот мотив за лирската песна	Во понудените одговори го препознава значењето на елементот мотив за лирската поезија	Мотив, како елемент на лирска поезија претставува: а) инспирација, поттик да се напише една песна б) порака која е добиена од една песна
	Разликува патриотска поезија	Дадена песна ја определува како патриотска според мотивот кој го инспирирал писателот да ја напише: љубовта кон својата татковинаКолку векови во темнина си била колку темни сказни знаеш земјо мила колку страдања на рамена си збрала колку жртви ти за слобода си дала...“ Поетот е инспириран од љубовта кон својата татковина, значи според мотив песната е: а) патриотска б) пејзажна в) љубовна г) хумористична
	Разликува пејзажна поезија	Дадена песна ја определува како пејзажна според мотивот кој го инспирирал писателот да ја напише: убавините на природата	Ветер силно дува сонцето за лето се чува, на езерото рибарот се мачи и во есен риба да фати. Поетот е инспириран од пејзажот, значи според мотив песната е: а) патриотска б) пејзажна в) љубовна г) хумористична
	Разликува љубовна поезија	Дадена песна ја определува како љубовна според мотивот кој го инспирирал писателот да ја напише: љубовта кон саканиот/та	Чекај ме, и јас сигурно ќе дојдам само чекај ме долго. Чекај и кога жолтите дождови ја исполнуваат нокта со тага. Поетот е инспириран од љубовта, значи според мотив песната е: а) патриотска б) пејзажна в) љубовна г) хумористична
	Разликува хумористична поезија	Дадена песна ја определува како хумористична според мотивот кој го инспирирал писателот да ја напише: хумористичен настан	Ми оженил зајко лиса удовица свеска испосница, личи на невеста. Ми поканил зајко, китени сватови мечка месарија, вучица кумица, ежо тапанџија. Поетот е инспириран од хумористичен настан, значи според мотив песната е: а) патриотска б) пејзажна в) љубовна г) хумористична
Поезија Стилски фигури: епитет, анафора, епифора	ЕРУ: Препознава значење на стилски фигури за лирска поезија	Во понудените одговори го препознава значењето на стилските фигури за лирската поезија	Стилските фигури придонесуваат лирската песна да изобилува со: а) емоционалност, музикалност, сликовитост б) наративност и дескрипција
	Го препознава значењето на стилската фигура епитет	Во дадени стихови ја препознава стилската фигура епитет, како стилска фигура која ја збогатува сликовитоста на песната	Деновите станале дождливи и матни, тажни песни шумолат лисја жолтозлатни Подвлечените зборови се епитети и тие придонесуваат стиховите да бидат: а) сликовити б) емоционални в) музикални
	Користи епитети при пишување лирски песни	Пишува стихови со користење на епитети	Дополни ги стиховите со соодветни епитети: Натезнале _____ гранки Летаат _____ санки
	Препознава значење на стилски фигури: анафора, епифора	Во дадени стихови ги препознава стилските фигури: анафора, епифора како стилски фигури кои ја засилуваат музикалноста на песната	Јас сакам да те знам Јас сакам да ти приоѓам Јас сакам да те гушкам Подвлечените зборови се анафора и тие придонесуваат стиховите да бидат: а) сликовити б) емоционални в) музикални
	Користи анафора и епифора при пишување лирски песни	Пишува стихови со користење на анафора и епифора	Дополни ги стиховите со анафора: Не сакам да летат дените _____ да се бројат гревовите _____ да растат мевовите го сакам животот и годините.

Поезија Лирско-епски песни	<p>ЕРУ: Идентификува лирско-епски песни како песни во кои освен настани и ликови (епски елементи) има и силни емоции (лирски елементи)</p>	<p>Во дадени стихови ги препознава лирските и епските елементи и ја карактеризира песната како лирско-епска песна</p>	<p>Тогаш го мајка прегрна, прегрна жално целивна, цркна си мајка од жалост падна на земја пред него. Во песната има ликови и настани, но има и силни чувства (тага), значи песната спаѓа во: а) лирски песни б) епски песни в) лирско-епски песни</p>
	<p>Пишува лирско-епска песна</p>	<p>Пишува стихови од лирско-епска песна на зададена тема</p>	<p>Напиши стихови од лирско-епска песна на тема: Непознат херој</p>
Драма Дијалог/монолог	<p>ЕРУ: Препознава монолог и дијалог како форми за изразување во драмскиот текст</p>	<p>Во даден драмски текст препознава кога ликот зборува сам со себе (монолог) и кога разговараат два или повеќе лица (дијалог)</p>	<p>Борче: „Кога би можел да ги кажам сите неоткриени тајни, би ми било полесно на душата, но не, не смеам...“ Наведената форма за изразување е: а) дијалог б) монолог</p>
	<p>Разликува што се подразбира под монолог, а што под дијалог</p>	<p>Ја опишува разликата меѓу дијалогот и монологот</p>	<p>Дијалог е: а) разговор меѓу два или повеќе лица б) разговор на самиот со себе</p>

Подрачје	Тема/Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ	Усно изразување	ЕРУ: Води културен разговор, формулира правилни прашања и дава соодветни одговори	Во зададена ситуација користи соодветни зборови за културна комуникација	Како ќе се обратиш кон постаро лице, непознато лице, лице на функција? а) Вие како сте? б) Ти како си?	3
	Разговор како вид на комуникација	Разговорот го приспособува според соговорниците и ситуацијата	Во дадена ситуација внимателно ги избира фразите за извинување	Како ќе се извиниш ако сакаш да прекинеш некого на состанок? а) Се извинувам што пречам! б) Да ве прашам нешто!	
	Усно и писмено изразување	ЕРУ: Препознава интервју во печатени медиуми	Во понудено списание открива страници со напишано интервју со некоја личност	Разгледај го списанието и посочи едно интервју со некоја личност!	
	Интервју	Води службен разговор/интервју за вработување	Води службен разговор со работодавач и на дадени прашања одговара конкретно и културно	Каде сте работеле во последните 5 години: а) секаде и сешто б) работев во фабрика за рециклирање на пластика 3 години и откако се затвори, работев кака помошник молер кога ќе ме повикаат	
	Писмено изразување	ЕРУ: Ја објаснува потребата од пишување извештај	Посочува која е најважната улога на извештајот	Извештајот се пишува за да: а) остане документиран некој настан б) за да се објави во медиумите	
	Извештај	Пишува извештај од настан	Пишува извештај од настан, давајќи одговор на најважни прашања: кој, кога, каде, како, зошто	Напиши извештај од денешниот настан одговарајќи на најважни прашања: кој, кога, каде, како, зошто. На пример: На 27.5.2018 г. во просториите на училиштето, се одржа средба меѓу кандидатите и нивните ментори. На средбата беа разгледани многу прашања и заеднички беше изгласано 31.5.2018 г. да биде датумот на полагање.	

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
МЕДИУМСКА КУЛТУРА	Театарска претстава Улога на режисер, актер, сценограф, костимограф	ЕРУ: Идентификува улога на режисер, актер, сценограф и костимограф во театарска претстава	Ја препознава работата која ја врши режисерот, актерот, сценографот и костимографот во театарската претстава	Поврзи ја професијата, со работата која ја врши човекот	3	
				режисер	ја поставува сцената (бината)	
				актер	ги дизајнира костимите	
				сценограф	ја режира претставата	
	костимограф	ги глуми ликовите				
	Дискутира за работата на сите фактори на гледана театарска претстава	Дава свое гледање за работата на сите фактори на театарската претстава	Колку беше впечатлива и успешно поставена сценографијата на театарската претстава?			
Медијатека	ЕРУ: Прави разлика меѓу библиотека и медијатека	Ги разликува услугите на библиотеката од услугите во медијатеката	Во медијатека можат да се користат: а) книги и весници б) електронски и печатени медиуми			
Интернет	ЕРУ: Го препознава влијанието на интернетот како најпопуларен медиум меѓу младите	Ја препознава улогата на интернетот како најзастапен медиум меѓу младите	Младите луѓе денеска најмногу комуницираат, се информираат и ги шират своите сознанија преку: а) книга б) интернет в) ТВ и радио			

Подрачје	Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЈАЗИК	Историја на македонскиот јазик Варијанти на црковнословенски јазик	ЕРУ: Препознава зборови од бугарски и српски јазик и прави разлика со исти зборови од македонскиот јазик	Ги препознава и ги разликува истите зборови од македонски, српски и бугарски јазик	Поврзи ги јазиците со нивните зборови: македонски јазик дан бугарски јазик ден српски јазик ден	4
		Идентификува период на настанување на црковнословенските варијанти	Го препознава временскиот период на настанување на црковнословенските варијанти	Кој век настанале старословенските варијанти: а) IX век б) XII век в) XIX век	
		Препознава причини за развојот на македонскиот јазик во периодот од XII до XVIII век како посебна варијанта на црковнословенски јазик	Ја препознава вистинската причина за настанување на црковнословенски варијанти	Како настанале црковнословенските варијанти: а) преписувачите на црковните книги не знаеле да пишуваат б) преписувачите на црковните книги вметнувале елементи од својот јазик	
	Фонетика Поделба на согласки според начин на образување	ЕРУ: Препознава кои органи од усната шуплина учествуваат во образување на гласот	При изговор на согласката самиот препознава кои органи од усната шуплина го образуваат гласот	При изговор на гласот П воздухот наидува на пречка од: а) усните б) забите в) јазикот	Согласките според начин на образување се делат на: а) сомогласки и согласки б) преградни, теснински, преградно-теснински
		Идентификува поделба на согласките според начин на образување на: преградни, теснински, преградно-теснински	Правилно ја идентификува поделбата на согласки според начин на образување		
	Фонетика Самогласно р	ЕРУ: Идентификува дека како носител на слог, освен самогласките, може да се јави и самогласно р	Правилно ги дели на слогови едноставните зборови во кои се среќава самогласното р	Зборот црква поделен на слогови би изгледал вака: а) црк-ва б) црква	Заокружи ги зборовите во кои има самогласно р: а) крст б) рака в) ногарка
		Разликува самогласно (слоговно) р и несамогласно р	Во едноставни зборови го пронаоѓа самогласното р		
	Фонетика Согласки на крајот од зборот	ЕРУ: Препознава правилно напишани зборови со звучна согласка на крајот од зборот	Ги препознава точно напишаните зборови - со звучна согласка на крајот од зборот	Заокружи го зборот од парот кој е правилно напишан: мраз/мрас, леб/леп, јадев/јадеф	Поправи ги грешките при пишувањето на звучни согласки на крајот од зборот: Падна првиот снec.
		Правилно ги пишува зборовите со звучна согласка на крајот од зборот	Во едноставна реченица прави корекција на грешки при пишување на зборови со звучна согласка на крајот		
	Фонетика Отстапки од третосложно акцентирање	ЕРУ: Препознава дека некои зборови имаат поинаков акцент	Во наведени примери на акцентирани зборови со ист број слогови, препознава отстапки во третосложно акцентирање	Кај кој од наведените двосложни зборови има отстапка во акцентот: а) вода б) бара в) решо г) река	

	Правилно ги акцентира зборовите кои се отстапки од третосложното акцентирање	Го применува отстапувањето во третосложно акцентирање кај: глаголски прилог (седéјќи), прилог за време (зимáва), прилог за количество(толкúнса) сложени зборови (југо-зáпад) туѓи зборови (решó, литератúра)	Наведените зборови се отстапки од третосложно акцентирање, акцентирај ги правилно: гледајќи, летово, онолкунса, северо-исток, биро, култура
Морфологија Грамматичка категорија вид кај глаголите	ЕРУ: Идентификува граматичка категорија вид кај глаголите	Правилно ги идентификува глаголите како свршени и несвршени	Глаголот чека е: а) несвршен б) свршен
	Трансформира несвршен во свршен глагол и обратно	Даден несвршен/свршен глагол го трансформира во свршен/несвршен	Несвршена форма од свршениот глагол прочита би гласела: а) дочита б) чита
	Правилно го користи видот на глаголите: свршен и несвршен	Ја приспособува граматичката категорија вид кај глаголите според дадената ситуација	Во која реченица правилно е приспособен глаголскиот вид според дадената ситуација: а) Тој ја искрши чашата и се исече. б) Тој ја крши чашата и се исече
	ЕРУ: Идентификува правила за степенување на придавките	Ги препознава префиксите за степенување на придавките	Со кои префикси се степенуваат придавките: а) -по, -нај б) -под, -над
Морфологија Степенување кај придавките	Правилно користи компаратив и суперлатив	Правилно ги степенува придавките во составот на реченицата	Во која реченица правилно е употребен компаративот: а) Валбона е најдобра од Маја б) Валбона е подобра од Маја.

Морфологија Бројни форми за лице	ЕРУ: Идентификува дека бројна форма за лице постои само кај именки од машки род	Ја препознава правилната употреба на бројна форма за лице само кај именки од машки род	Бројна форма за лице се употребува само кај: а) именки од машки род (четворица работници, шестмина мажи) б) именки од женски род (четворица работнички, шестмина жени)
	Разликува бројна форма за лице од машки род и не ги заменува со форми за точна бројност	Прави разлика меѓу: форма за точна бројност и бројна форма за лице	Во која реченица правилно е употребена бројна форма за лице: а) тројца сидари б) три сидари
	Разликува бројна форма за лице од машки род и не ги заменува со форми за приближна бројност	Прави разлика меѓу: форма за приближна бројност и бројна форма за лице	Во која реченица правилно е употребена бројна форма за лице: а) шестмина мајстори б) шестина мајстори
Синтакса Видови предмет во реченица	ЕРУ: Препознава предмет- дел од реченица кој го трпи дејството, кон кој преминува дејството	Во едноставна реченица преку прашањето кој е носител на дејството, го пронаоѓа предметот во реченицата	Аmeliја седна на столчето. На кој дел од реченицата поминува дејството, кој е носител на дејството: а) Амелија б) столчето
	Набројува видови предмети како дел од реченицата кои го означуваат носителот на глаголското дејство и начинот на кој се бараат во реченицата	Ги набројува видовите предмети - носители на глаголското дејство и прашањата со кои се бараат	Наброј ги видовите предмет и прашања со кои се бараат: _____, _____ вид на предмет прашање _____, _____ вид на предмет прашање _____, _____ вид на предмет прашање
	Препознава видови предмет: - директен предмет - индиректен предмет - предлошки предмет	Во едноставна реченица го препознава видот на предметот	Го видов Горан. Во реченицата е употребен: а) директен предмет б) индиректен предмет в) предлошки предмет
	Користи кратки заменски форми за означување на предмет во реченицата	Правилно ги спојува кратките и долгите заменски форми за директен и индиректен предмет	Во која реченица се употребени точни долги и кратки заменски форми за директен предмет: а) Нејзе ја видов. б) Неа ја видов.
Синтакса Атрибут	ЕРУ: Препознава второстепена улога на атрибутот	Препознава дека дадена реченица останува логична целина и без користење на атрибутите	Ја посетив новата комшика. Може ли горенаведената реченица да постои без атрибутот новата? а) да б) не
	Препознава атрибути	Во едноставна реченица ги препознава атрибутите	Подвлечи ги атрибутите во реченицата Од Тане купив вкусни, домашни домати.
	Користи атрибути за попрецизно и посликвито изразување	Дадената именка ја дополнува со соодветни атрибути за да се здобие со прецизност и сликовитост	Напиши 2 атрибути за именката зграда: _____, _____ зграда

Синтакса Апозиција	ЕРУ: Препознава второстепена улога на апозицијата	Препознава дека дадената реченица останува логична целина и без користење на апозицијата	Го запознав Самир, новиот сосед. Може ли горенаведената реченица да постои без апозицијата новиот сосед? а) да б) не
	Ги идентификува апозициите	Во едноставна реченица ја препознава апозицијата	Подвлечи ја апозицијата во реченицата: Скопје, главниот град на Република Северна Македонија, е главен административен центар.
	Користи апозиција за попрецизно изразување	Пишува едноставна реченица со користење на апозиција за попрецизно изразување	Напиши реченица со апозиција: _____
Речник и стил Неологизми	ЕРУ: Идентификува неологизми-новосоздадени зборови	Во зададен збир од зборови, ги препознава неологизмите	Од наведените зборови, заокружи го неологизмот: тенцере, компјутер, грав
	Користи неологизми и го знае нивното значење	Дава пример на реченица со неологизам	Напиши една реченица со неологизам и подвлечи го: _____
Правопис Употреба на црта, цртичка, апостроф, свездичка, загради	ЕРУ: Идентификува правописни знаци	Ги препознава називите на правописните знаци	Поврзи ги точно називите на правописните знаци со нивните знаци: () * . - загради, цртичка, апостроф, свездичка, црта
	Правилно користи правописни знаци: цртичка, апостроф, свездичка, загради	Во зададена реченица проценува кои правописни знаци треба да се употребат и правилно ги користи	Во реченицата употреби ги на правилните места на правописни знаци: апостроф и свездичка Р тењето кај цвеќето америлис е многу бавно.

Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЛИТЕРАТУРА Поезија Белези на авторска и народна поезија	ЕРУ: Идентификува авторска и народна поезија	Дадени делови од песна ги препознава како дело на авторска или народна поезија	Ако тебе ја наджнијам, не ти сакам брза коња, туку тебе добар јунак, добар јунак да те земам. Стиховите припаѓаат на: а) авторска б) народна поезија	4
	Прави поделба на поезијата според создавачот на: авторска и народна поезија	Ја наведува поделбата на поезијата според создавачот	Поезијата според создавачот(авторот) се дели на: а) авторска и народна б) лирска и епска	

Поезија Организација на строфи според број на стихови	ЕРУ: Препознава строфа како начин на организација на песната	Во дадена песна препознава строфа	Заокружете една строфа од песната: Македонија Стиснете ги тревките Неа ќе ја исцедите. Наслонете се врз каменот Името ќе ѝ го чуete...
	Именува строфи според број на стихови употребени во истите	Според даден број на стихови ги именува строфите	Строфа од 2 стиха се нарекува _____ строфа од 3 стиха се нарекува _____ строфа од 4 стиха се нарекува _____
	Анализира структура на строфа	Ја определува структурата на строфите во зададена песна	Плодни полиња, ливади во раскош ги има сонцето дури свети за нив нема зима. А сонцето свети голем дел од година сончева е земјата моја плодна е мојата родина. Строфите се напишана во: а) дистих б) тристих в) катрен
Поезија Рима според место на акцентот	ЕРУ: Препознава рима во поезија како гласовно совпаѓање на крајот од стиховите	Во дадени стихови ја препознава римата-гласовното совпаѓање на крајот на стиховитенаутро радост понеси навечер тага донеси... ” На крајот од стиховите има гласовно совпаѓање (понеси/донеси) значи во песната: а) има рима б) нема рима
	Именува видови на рима (машка, женска, дактилна) според местото на акцентот на римуваните зборови	Ја именува римата според местото на акцентот во римуваните зборови	Кога се римувани двосложни зборови (рака/мака) тогаш станува збор за: а) машка рима б) женска рима в) дактилна рима
	Определува рима според местото на акцентот во римуваните зборови	Според местото на акцентот во римуваните зборови ја одредува римата	Наведи ги римите според местото на акцентот во римуваните зборови: лед/мед - римата е _____ сака/рака - римата е _____ ластовици/доселици - римата е _____

Поезија Стилски фигури: ономатопеја, компарација, метафора	ЕРУ: Препознава значење на стилски фигури за лирска поезија	Го препознава значењето на стилските фигури за лирската поезија	Стилските фигури придонесуваат лирската песна да изобилува со: а) емоционалност, музикалност, сликовитост б) опишување и раскажување на настани и ликови
	Идентификува стилски фигури: ономатопеја, компарација, метафора	Во наведени стихови ги препознава стилските фигури: ономатопеја, компарација, метафора	Очи црни како маслинки. Во стихот е употребена стилската фигура: а) ономатопеја б) компарација в) метафора
	Применува стилски фигури: ономатопеја, компарација, метафора	Пишува стих со примена на стилски фигури: ономатопеја, компарација, метафора	Напиши стих со употреба на ономатопеја: _____
Проза Народна проза: мит, легенда, преданија	ЕРУ: Препознава прозни текстови од народно творештво	Препознава кои творби спаѓаат и се карактеристични за народна проза	Во народна проза спаѓаат: а) раскази, новели, романи б) мит, легенда, предание
	Интерпретира дела од народно творештво	Раскажува мит, легенда, предание	Раскажи предание поврзано со твоето родно место: _____ _____ _____
Драма Драмски видови: трагедија, комедија, современа драма	ЕРУ: Го препознава драмскиот вид според специфичниот крај на драмата	Го препознава драмскиот вид според нивниот крај	Драма со трагичен, тажен крај се нарекува: а) трагедија б) комедија в) современа драма
	Прави поделба на драмата на драмски видови: трагедија, комедија, современа драма	Правилно ја дели драмата на драмски видови	Литературниот род драма се дели на: а) лирика, епика и драма б) трагедија, комедија, современа драма

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ	Усно и писмено изразување Хронолошко и ретроспективно раскажување	ЕРУ: Прави разлика меѓу раскажување (на доживеан настан) и прераскажување (на слушнат настан)	Во кус едноставен прозен текст препознава дали текстот е раскажан или прераскажан	Тоа лето отишол на планината кај својот дедо. Самоијата му одговарала, уживал во неа. Текстот е: а) раскажан б) прераскажан	4
		Идентификува хронолошко и ретроспективно раскажување	Во кус едноставен прозен текст го препознава видот на раскажувањето	И одеднаш се сетив на миговите од минатата Нова година. Сите беа пристигнати, но Теодор беше заглавен во невремето... Каков вид на раскажување е применето во наведениот исказ: а) хронолошко б) ретроспективно	
		Користи хронолошко и ретроспективно раскажување	Раскажува доживеан настан по хронологија или ретроспекција	Раскажи кус, едноставен настан по хронолошки редослед _____ _____ _____	
	Усно и писмено изразување Опис на пејзаж, лик, личност, предмет	ЕРУ: Идентификува опис на пејзаж, лик, личност, предмет	Во кус едноставен текст препознава опис на пејзаж, лик, личност, предмет	Книгата беше со многу извиткани, жолти листови пишувани ракописно. Тврдиот повез беше превиткан и искинат на неколку места... Што е опишано во следниов исказ: а) пејзаж б) лик в) предмет	
		Опишува во детали пејзаж, лик, личност, предмет	Детално го опишува пејзажот, ликот, личноста, предметот	Опиши ја твојата омилена личност од секојдневието: _____ _____ _____	
	Писмено изразување Соопштение, вест	ЕРУ: Идентификува соопштение и вест	Во кус едноставен текст препознава соопштение и вест	На 9.5.2016 година во просториите на Министерството за земјоделство ќе се одржи советување за аплицирање за ИПАР проектите. Каков вид на текст е следниот исказ: а) соопштение б) вест	
		Пишува соопштение и вест	На дадена едноставна тема, пишува соопштение и вест	Напиши вест за настан кој се случил во центарот на градот, по повод Скопскиот маратон, на ден 25.5.2018 година. _____ _____ _____	
		Препознава улога на медиумите во креирање на јавното мислење во општеството и во градењето на граѓанско и партиципативно општество	Го наведува својот став за улогата и влијанието кое го имаат медиумите во креирање на јавното мислење во општеството и во градењето на граѓанско и партиципативно општество	Објасни ја разликата која можеш да ја забележиш при читање/слушање/гледање на една иста вест пласирана од различни медиуми: _____ _____ _____	

МКЕДИУМСКА КУЛТУРА

Подрачје	Тема /Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
МКЕДИУМСКА КУЛТУРА	Филм Поделба на филм	ЕРУ: Идентификува игран филм, цртан филм и документарен филм	Го препознава видот на дадениот познат филм	„Том и Џери“ е: а) игран филм б) цртан филм в) документарен филм	4
		Прави разлика во начинот на снимање на различните видови филмови	Правилно ги одредува начините/условите на снимањето различни видови филмови	Документарниот филм се снима со: а) актери во студио б) секојдневни ликови/животни во природна средина	
	Филм Видови филмови според содржина	ЕРУ: Ги идентификува играните филмови според содржина на: семејни, љубовни, борбени, криминални, трилери, психолошки филмови	Го препознава видот на филмот според содржината	Познатиот филм „Троја“ според содржина е: а) криминален б) психолошки в) борбен	
	Печатени медиуми Делови на печатено дело	ЕРУ: Препознава улога на делови на печатено дело (предговор, поговор, пасус, глава, том)	Ја препознава улогата на деловите на печатеното дело	Во поговорот дознаваме информации за: а) прочитаното дело и писателот б) приватниот живот на писателот	
		Набројува делови од кои е составено едно печатено дело	Ги набројува деловите на печатеното дело	Од кои делови може да биде составено едно печатено дело: предговор, _____, пасус, _____, том	

Подрачје	Тема/Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЈАЗИК	Историја на македонскиот јазик Македонски просветители	ЕРУ: Препознава причина за појава на Просветителството на почеток на XIX век	Ја препознава причината за појавата на Просветителството во Македонија	Просветителството во Македонија е тесно поврзано со: а) појава на првите поучни книги на македонски народен јазик б) појава на првите поучни книги на грчки народен јазик	5
		Ги набројува најистакнатите писатели на народен јазик во XIX век	Ги наведува главните претставници на Просветителството во Македонија	Главни претставници на Просветителството во Македонија се: а) Јоаким Крчоски и Кирил Пејчиновиќ б) Кочо Рацин и Коле Неделковски	
	Историја на македонскиот јазик Македонски преродбеници	ЕРУ: Препознава причина за појава на Преродбата во средината на XIX век	Ја препознава причината за појавата на Преродбата во Македонија	Појавата на Преродбата во Македонија е тесно поврзана со: а) собирање на македонски народни творби и враќање кон корените б) создавање на нова народна литература на грчки јазик	
		Ги набројува најистакнатите преродбеници во средината на XIX век	Правилно ги наведува главните претставници на Преродбата во Македонија	Главни претставници на Преродбата во Македонија се: а) Кочо Рацин и Коле Неделковски б) Димитар Миладинов и Константин Миладинов	
	Историја на македонскиот јазик Македонски учебници	ЕРУ: Препознава причина за појава на учебничарската дејност во средината на XIX век	Ја препознава причината за појавата на учебничарите	Учебничарската дејност е тесно поврзана со појава на: а) првите учебници на македонски народен јазик б) првите учебници на грчки народен јазик	
		Ги набројува најистакнатите учебничари во средината на XIX век	Правилно ги наведува главните учебничари во Македонија	Главни учебничари во Македонија се: а) Партениј Зографски и Ѓорѓи Пулевски б) Кочо Рацин и Коле Неделковски	
	Фонетика Акцентски целисти	ЕРУ: Идентификува акцентски целисти	Во едноставна реченица препознава кои зборови се изговараат под ист акцент	Купи кисела вода и сок од портокал. Во наведената реченица под ист акцент се изговараат зборовите: а) кисела вода б) сок од портокал	
		Правилно изговара/запишува акцентски целисти	Правилно акцентира зададена акцентска целост	Акцентирај ја правилно акцентската целост: Што му рече?	
	Морфологија Безлични глаголски форми	ЕРУ: Идентификува безлични глаголски форми - глаголи кои не се поврзани со вршител на глаголско дејство	Во кус прозен текст ги препознава безличните глаголски форми	Одевме по тесниот пат. Одеднаш силно задува. Безличен глагол во текстот е: а) одевме б) задува	
		Користи безлични глаголи за да означат природни појави и душевни состојби	Правилно ги трансформира личните во безлични глаголи	Јас спијам. Наведената реченица со безличен глагол би гласела: а) Ми се спие. б) Јас заспав	

<p>Морфологија</p> <p>Нелични глаголски форми: --глаголската л-форма, -глаголски прилог, -глаголска именка, -глаголска придавка</p>	<p>ЕРУ: Идентификува нелични глаголски форми - форми кои не се менуваат по лице</p>	<p>Во едноставна реченица препознава нелична глаголска форма- форма која не се менува по лице</p>	<p>Сакајќи да побегне, тој се сопна.</p> <p>Нелична глаголска форма во реченицата е: а) сакајќи б) се сопна</p>
	<p>Формира глаголска л-форма од глагол во лична глаголска форма</p>	<p>Ги додава наставките -л,-ла,-ло,-ле на личен глагол при создавање глаголска л-форма</p>	<p>Л-глаголска форма од глаголот чита, би гласела: а) читајќи б) читал/ла/ло/ле в) читање г) читан/на/но/ни</p>
	<p>Формира глаголски прилог од глагол во лична глаголска форма</p>	<p>Ја додава наставката -јќи на личен глагол при создавање глаголски прилог</p>	<p>Глаголски прилог од глаголот чита, би гласел: а) читајќи б) читал/ла/ло/ле в) читање г) читан/на/но/ни</p>
	<p>Формира глаголска именка од глагол во лична глаголска форма</p>	<p>Ги додава наставките -ње и -ние при создавање глаголска именка</p>	<p>Глаголска именка од глаголот чита, би гласела: а) читајќи б) читал/ла/ло/ле в) читање г) читан/на/но/ни</p>
	<p>Формира глаголска придавка од глагол во лична глаголска форма</p>	<p>Ги додава наставките -н,-на,-но,-ни и -т,-та,-то,-ти на личен глагол при формирање глаголска придавка</p>	<p>Глаголска придавка од глаголот чита, би гласела: а) читајќи б) читал/ла/ло/ле в) читање г) читан/на/но/ни</p>

Морфологија Прости глаголски форми: -сегашно време, -минато определено свршено и несвршено време -заповеден начин	ЕРУ: Идентификува прости глаголски форми како форми составени само од еден збор	Во едноставна реченица прави разлика меѓу проста и сложена глаголска форма	Брзам, набргу ќе стигнам. Во реченицата проста глаголска форма е: а) брзам б) ќе стигнам
	Правилно користи сегашно време	При пишување на едноставна реченица правилно ги користи наставките за сегашно време: -м, -ш, /, -ме, -те, -ат	Напиши реченица со глаголот оди во сегашно време:
	Правилно користи минато определено несвршено и свршено време	При пишување на едноставна реченица правилно ги користи наставките за минато определено несвршено и свршено време: -в, -ше, -ше, -вме, -вте, -а и -в, /, /, -вме, -вте, -а	Напиши реченица со глаголот гледа во минато определено несвршено време: _____
	Правилно користи заповеден начин	При пишување на едноставна реченица правилно ги користи наставките за заповеден начин за 2 л. едн. -ј, за 2 л. мн. -јте/-ете	Напиши реченица со глаголот црта во заповеден начин: _____
Морфологија Прилози (поим) Видови прилози	ЕРУ: Идентификува прилози како неменливи зборови кои го дополнуваат глаголот со дополнителни информации за: време, место, начин и количество	Во зададена едноставна реченица, го препознава прилогот како вид на неменлив збор	Купив многу сладоледи. Во реченицата прилог е: а) купив б) многу
	Правилно користи прилози за време, место, начин и количество	Во дадена реченица го дополнува глаголот со прилози за време, место, начин, количество.	Јас трчав. Дополни ја реченицата според дадените прашања: _____ јас _____ трчав. кога? _____ колку?
Морфологија Предлози	ЕРУ: Идентификува предлози како неменливи кратки зборови со кои се исказуваат различни односи во реченицата	Во зададена едноставна реченица, го препознава предлогот како вид на неменлив збор со кој се исказуваат различни односи во реченицата	Истрча на улица. Во дадената реченица предлог е: а) истрча б) на в) улица
	Правилно користи предлози	Дадена реченица ја дополнува со соодветни предлози	Реченицата дополни ја со соодветен предлог: Децата се криеја _____ вратата.

Морфологија Сврзници (поим), поделба на сврзниците	<p>ЕРУ: Идентификува сврзници како неменливи зборови кои ги поврзуваат зборовите во реченицата и речениците во сложена реченица</p>	<p>Во зададена едноставна реченица го препознава сврзникот како неменлив збор кој ги поврзува зборовите во реченицата</p>	<p>Купив леб и млеко. Во дадената реченица сврзник е: а) купив б) леб в) и</p>
	<p>Користи сврзници за поврзување на дел-реченици во сложена реченица</p>	<p>Правилно ги поврзува со сврзник дел-речениците во состав на една сложена реченица</p>	<p>Дополни ја реченицата со сврзници за да стане логична целина: Отидов на лекар _____ таму ми препишаа антибиотик.</p>
Синтакса Поделба на сложената реченица: сврзнички и бессврзнички	<p>ЕРУ: Идентификува сврзнички и бессврзнички реченици</p>	<p>Препознава дали сложената реченица е сврзничка или бессврзничка врз основа на употребени сврзници</p>	<p>Дојдоа гости - бидете мирни. Меѓу дел-речениците нема сврзник, значи реченицата е: а) сврзничка б) бессврзничка</p>
	<p>Правилно ги трансформира сврзничките во бессврзнички реченици и обратно</p>	<p>Ги користи сврзниците за да направи сврзничка реченица и истите ги отстранува за да направи бессврзничка реченица</p>	<p>Дојдоа гости - бидете мирни. Реченицата од бессврзничка, трансформирај ја во сврзничка со соодветен сврзник _____:</p>

Синтакса	ЕРУ: Препознава правилна поделба на независни дел-реченици во состав на сложена реченица	Дадена независносложена реченица правилно ја дели на дел-реченици	Се врати од работилницата и веднаш заспа. Независносложената реченица може да се подели на следниве дел-реченици: а) Се врати од работилницата / и веднаш заспа. б) Се врати од работилницата и веднаш / заспа.	
	-Поим за независносложена реченица -Видови независносложена реченица: Составна независносложена реченица; Спротивна независносложена реченица; Разделна независносложена реченица; Исклучна независносложена реченица; Заклучна независносложена реченица.	Препознава вид на сложена реченица врз основа на односот на дел-речениците во неа на: независносложена и зависносложена реченица	Го препознава меѓусебниот однос на дел-речениците во состав на сложена реченица	Не играа добро / и испаднаа од лигата. Даденава реченица според односот на дел-речениците е: а) независносложена б) зависносложена
	Правилно користи составна независносложена реченица	Дел речениците ги поврзува со сврзниците за составни реченици: и, па, та, ни, ниту, не само што ...туку и.	Формирај составна независносложена реченица со додавање на соодветни сврзници: Отидов на пазар _____ купив овошје.	
	Правилно користи спротивна независносложена реченица	Дел речениците ги поврзува со сврзниците за спротивни реченици: а, но, ама, ами, меѓутоа, туку	Формирај спротивна независносложена реченица со додавање на соодветни сврзници: Отидов на пазар, _____ не купив овошје.	
	Правилно користи разделна независносложена реченица	Дел речениците ги поврзува со сврзниците за разделни реченици: или, или-или, де-де, било-било, ту-ту, час-час, ни-ни, ниту-ниту	Формирај разделна независносложена реченица со додавање на соодветни сврзници: Да одам на пазар _____ да купам овошје во продавница?	
	Правилно користи исклучна независносложена реченица	Дел речениците ги поврзува со сврзниците за исклучни реченици: само, само што, освен, освен што, единствено, единствено што	Формирај исклучна независносложена реченица со додавање на соодветни сврзници: Сите беа дома, _____ тој не беше пристигнат.	
	Правилно користи заклучна независносложена реченица	Дел речениците ги поврзува со сврзниците за заклучни реченици: сигурно, веројатно, значи	Формирај заклучна независносложена реченица со додавање на соодветни сврзници: Сите беа дома, _____ тој беше пристигнат.	
Правопис Пишување датум	ЕРУ: Препознава правилно запишан датум со: -арапски цифри (2.8.1903 г.) -римски цифри (8.IX 1991 г.) и -со букви (15 септември 1991 г.)	Ги препознава правилно применетите правописни правила при запишување на датумите	Кој од наведените датуми е правилно напишан: а) 2.8.1903 г. б) 2.VIII. 1903г.	
Речник и стил Речнички состав на македонски јазик според потеклото на зборовите	ЕРУ: Идентификува зборови според нивното потекло (домашни и странски)	Го препознава потеклото кај дадените зборови	Наведените зборови од македонскиот речник, процени во која група на зборови припаѓаат според нивното потекло: успокои компјутер кебап театар чупе неологизам интернационализам дијалектизам црковнословенизам турцизам	

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЛИТЕРАТУРА	Поезија Социјална поезија	ЕРУ: Идентификува социјална поезија како поезија во која се опејува социјалната неправда кон работниците	Го поврзува мотивот на песната со видот на лирската поезија	„Роди се човек-роб биди роди се човек-скот умри, скотски цел живот работи за други, туѓи имоти...“ Мотивот на песната „Денови“ од Кочо Рацин е социјалната неправда кон работниците, значи песната е: а) социјална песна б) љубовна песна в) патриотска песна	5
		Анализира мотив во социјална поезија	Го наведува мотивот на социјалната песна	„...Та се житце не зелени та се грозје не румени, та од пуста селска мака аир нема дур од века? “ Во социјалната песна „Селска мака“ поетот Кочо Рацин е мотивиран од: а) маката на аргатите б) маката на селаните	
	Поезија Видови лирско-епски творби: елегија романса балада	ЕРУ: Ги идентификува спецификите на лирско- епските творби	Ги препознава спецификите на лирско-епски песни	Песни во кои има застапено и епски и лирски елементи се нарекуваат: а) лирски песни б) епски песни в) лирско-епски песни	
		Идентификува елегија како вид на лирско-епска песна која опејува тажни чувства и расположенија	Ги препознава карактеристиките на елегија	Елегија е лирско-епски вид на песна: а) во која се опеваат тажни чувства и расположенија б) во која се опеваат настани, со ненадејни пресврти кои често завршуваат со среќен и хумористичен крај	
		Идентификува балада како лирско-епски вид со несреќен крај	Ги препознава карактеристиките на балада	Балада е лирско-епски вид на песна: а) во која се опеваат настани кои често завршуваат со несреќен крај б) во која се опеваат настани, со ненадејни пресврти кои често завршуваат со среќен и хумористичен крај	
		Идентификува романса како лирско-епски вид со среќен крај	Ги препознава карактеристиките на романса	Романса е лирско-епски вид на песна: а) во која се опеваат настани кои често завршуваат со несреќен крај б) во која се опеваат настани, со ненадејни пресврти кои често завршуваат со среќен и хумористичен крај	

<p>Поезија Стилски фигури: рефрен градација апострофа хипербола</p>	<p>ЕРУ: Препознава стилска фигура: рефрен - препознатлива по повторување на исти стихови или строфи</p>	<p>Препознава стихови од позната народна песна кои постојано се повторуваат како рефрен на песната</p>	<p>Македонско девојче</p> <p>Македонско девојче, китка шарена, во градина набрана дар подарена,</p> <p>Дали има на овој бели свет поубаво девојче од Македонче? Нема, нема не ќе се роди поубаво девојче од Македонче.</p> <p>Нема ѕвезди полични од твојте очи, да се ноќе на небо, ден ќе раздени.</p> <p>Дали има на овој бели свет поубаво девојче од Македонче? Нема, нема не ќе се роди поубаво девојче од Македонче.</p> <p>Строфата која се повторува претставува:</p> <p>а) рефрен б) епитет</p>
	<p>Идентификува стилски фигури: градација, апострофа, хипербола</p>	<p>Правилно поврзува стилски фигури со нивните карактеристики</p>	<p>Поврзи ги стилските фигури со нивните препознатливи особености:</p> <p>градација обраќање кон некого или кон нешто</p> <p>хипербола постепено засилување на емоциите</p> <p>апострофа преувеличување на особини и настани</p>
	<p>Анализира употреба на стилски фигури: рефрен, градација, апострофа, хипербола</p>	<p>Во дадени стихови ги посочува стилските фигури: рефрен, градација, апострофа, хипербола</p>	<p>„Везилке, кажи како да се роди проста и строга македонска песна од ова срце што со себе води разговор ноќен во тревога бесна?“</p> <p>Во строфата е употребена стилска фигура: а) градација б) апострофа в) хипербола</p>

<p>Проза Роман (поим)</p>	<p>ЕРУ: Прави разлика меѓу расказ како куса прозна творба и роман како најголемо епско дело</p>	<p>Ги препознава карактеристиките на расказ и на роман</p>	<p>Роман е: а) Куса прозна творба со еден настан и неколку ликови б) Роман е долга епска прозна форма со развиена фабула, многу, ликови и многу настани</p>
	<p>Наведува основоположници на македонскиот роман</p>	<p>Ги наведува основоположниците на романот во македонската книжевност</p>	<p>Основоположници на македонскиот роман се: а) Кочо Рацин, Матеја Матовски, Анте Поповски б) Славко Јаневски, Стале Попов, Ѓорѓи Абаџиев</p>
	<p>Интерпретира прочитан роман</p>	<p>Одредува: време, место, тема, фабула, содржина, ликови во роман, прочитан по избор</p>	<p>Одреди: време, место, тема, фабула, содржина, ликови во роман прочитан по избор: време _____ место _____ тема _____ фабула _____ кратка содржина _____ ликови _____</p>
	<p>Ја препознава улогата на писателите и нивните литературни дела во градењето на граѓанско и партиципативно општество, значењето на човековите права и родовите улоги</p>	<p>Го наведува својот став за улогата и влијанието кое го имаат литературните дела и нивните писатели врз градењето на граѓанско и партиципативно општество, значењето на човековите права и родовите улоги</p>	<p>Наведи светски познат писател кој со своите дела извршил големо влијание врз градењето на граѓанско и партиципативно општество, значењето на човековите права и родовите улоги: _____ _____ _____</p>

Литературно-научни видови: дневник, биографија, автобиографија.	ЕРУ: Прави разлика меѓу литературно-научни видови: дневник, биографија и автобиографија	Правилно ги одредува карактеристиките на дневник, биографија и автобиографија	<p>Поврзи ги литературно-научните видови со нивните специфики:</p> <p>дневник опис на сопствен живот</p> <p>биографија секојдневно запишување на мисли и настани</p> <p>автобиографија опис на нечиј живот</p>
	Идентификува видови на литературно-научни текстови: дневник, биографија и автобиографија	Во даден текст препознава карактеристики на дневник, биографија и автобиографија	<p>....Кога ги чув тие зборови од покојниот Димитар Миладинов, на срце ми падна и си реков со умот, чекај и јас песни ќе пишувам. Отпрвин само песни записував, а кога во Чалаков Зборник видов оти има и приказни печатено, а пак јас знаев сто и педесет приказни, почнав да си ги пишувам по една-две во недела..."</p> <p>Текстот е дел од:</p> <p>а) дневник б) биографија в) автобиографија</p>
	Пишува куса автобиографија	Применува знаења при пишување автобиографски текст	<p>Напиши куса автобиографија:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
Драма Исказ на лик	ЕРУ: Идентификува ликови преку исказ на лик (реплика)	Ги препознава ликовите како носители на драмско дејство во драмски текст	<p>ЛЕНЧЕ: Леле, Бошко!</p> <p>БОШКО: Е, што?</p> <p>ЛЕНЧЕ: Како што? Нели ти реков: до венчање нема бацување.</p> <p>БОШКО: Ама, кога не можам веќе... Тешко е...</p> <p>Во дадениот инсерт од драмата има:</p> <p>а) 2 лика</p> <p>б) 4 лика</p>
Драма Дијалог-монолог	ЕРУ: Идентификува изразни форми во говорот на ликовите: дијалог и монолог	Во даден исказ на ликовите, ги препознава дијалогот и монологот	<p>Димитрија: Ќе има војна. (Пауза.)</p> <p>Марија: Доста беше и ваков мир. (Пауза.)</p> <p>Изразната форма која е употребена е:</p> <p>а) дијалог</p> <p>б) монолог</p>
	Пишува дијалог и монолог	Пишува кус текст во кој има монолог и дијалог	<p>Напиши кус дијалог.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ	Усно изразување Говор	ЕРУ: Идентификува говор како усно обраќање по повод некој настан	Во даден исказ препознава елементи на говор-обраќање пред присутните	Почитувани присутни, од името на целокупното раководство на ООУ „Браќа Миладиновци“ како и од мое лично име би сакал да Ви посакам едно големо добредојде во најстарото, најреномираното и најдоброто училиште во Република Македонија Исказот претставува: а) говор б) дијалог	5	
		Пишува говор	Пишува едноставен говор по повод обраќање за некој настан	Напиши говор по повод отворање на нов погон на фабрика за преработка на зеленчук		
	Писмено изразување Есеј	ЕРУ: Идентификува карактеристики на есеј како вид на литературна критика	Правилно ги препознава карактеристиките на есеј	Вид литературна критика во која авторот ги изразува своите субјективни впечатоци и размислувања по некое литературно, научно, политичко и друго прашање се нарекува: а) дневник б) есеј		
		Разликува есеј од други форми на писмено изразување	Во даден дел од текст препознава елементи на есеј	Човекот и убавината која ќе го спаси светот Светот е една огромна сцена каде што секое битие си има одредена улога. Иако се познати значително различни сфаќања, светот несомнено ќе ја менува својата дефиниција. Тој и понатаму ќе остане една мешавина од доброто и злото, од убавината и неубавото, од светлината и темнината, од човекот и човечноста. Но, се зависи од битието кое е доминантно на светот - човекот. Не дека светот може да е совршено добар, сепак, може да е далеку подобар од она што е денес... Текстот претставува: а) есеј б) говор в) драма		
	Текстови со практична намена Жалба/Молба	ЕРУ: Идентификува текстови со практична намена: жалба/молба	Правилно одредува карактеристики на жалба/молба	Текст со практична намена со кој се поднесува жалба до некоја институција се нарекува: а) жалба б) молба		
		Применува текстови со практична намена: жалба/молба	Правилно пишува молба со сите потребни информации	Напиши молба до Општината во која живееш за добивање на градежна дозвола:		

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
МЕДИУМСКА КУЛТУРА	Филм Настанување на филм од идеја до сценарио	ЕРУ: Идентификува улога на секој од создавачите на филмот	Ја препознава улогата на сите фактори на филмот	Човек кој игра улога, го оживува пишаниот текст е: а) артист б) акробат	5
		Идентификува фази во снимање на филм	Го препознава значењето на фазите во снимањето филм: филмска идеја, синопсис, сценарио, книга на снимање	Сценарио е: а) почетна идеја за снимање филм б) нацрт за снимање филм в) основа за снимање на филм	
		Интерпретира содржина на филм	На едноставен начин ја раскажува содржината на филмот	Кусо раскажи ја содржината на твојот омилен филм: _____	
		Коментира ликови од филмот	Го искажува својот став за постапките на ликовите	Кој лик во филмот ве разочара со неговата постапка/одлука: _____	

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
ЈАЗИК	Развој на македонскиот јазик Крсте Петков Мисирков	ЕРУ: Го идентификува најпознатото дело на Крсте Петков Мисирков за оформување на македонскиот литературен јазик	Го препознава делото на К.П.Мисирков во кој ги дава ставовите за оформување на македонскиот литературен јазик	Крсте Петков Мисирков е автор на: а) „Бели мугри“ б) „За македонските работи“	6	
		Препознава ставови и предлози на К.П.Мисирков од делото „За македонските работи“	Ги препознава предлозите и ставовите на К.П.Мисирков за оформување на македонскиот литературен јазик	Во Петтото поглавје „Неколку зборови за македонскиот литературен јазик“ како основа на литературниот јазик Крсте П. Мисирков ги зема: а) централните говори од западномакедонското подрачје а) централните говори од источномакедонското подрачје		
	Развој на македонскиот јазик Македонскиот јазик меѓу двете светски војни	ЕРУ: Идентификува литературни творци меѓу двете светски војни, значајни за оформување на македонскиот литературен јазик	Ги препознава драматурзите и поетите меѓу двете светски војни	Меѓу двете светски војни најистакнати литературни творци се: а) Васил Иљоски, Ристо Крле, Антон Панов, Кочо Рацин и Коле Неделковски б) Војдан Чернодрински, Горан Стефановски, Матеја Матевски, Ацо Шопов, Анте Поповски		
		Препознава историско значење на делата напишани на народен јазик меѓу двете светски војни, за оформување на македонскиот литературен јазик	Го препознава значењето на делата напишани меѓу двете светски војни	Најпознатите дела во периодот меѓу двете светски војни биле напишани: а) на литературен македонски јазик б) на народен дијалектен јазик		
		Наведува дела на поетите и драматурзите од периодот меѓу двете светски војни	Ги посочува драмите и збирките песни од периодот меѓу двете светски војни	Најпозната збирка песни на Кочо Рацин е: а) „Бели мугри“ б) „Пеш по светот“		
	Развој на македонскиот јазик Кодификација на македонскиот литературен јазик	ЕРУ: Идентификува поим кодификација на литературен јазик	Го објаснува поимот кодификација	По поимот кодификација се подразбира: а) озаконување на еден јазик б) создавање на еден јазик		
		Наведува датуми кога е прогласен македонскиот јазик за службен, кога е усвоена азбуката и правописот	Ги наведува датумите на прогласување на македонскиот јазик за службен, на усвојување на македонската азбука и македонскиот правопис	Македонскиот јазик за службен јазик на Македонците е прогласен на: а) 2 август 1944 г. на Првото заседание на АСНОМ одржано во манастирот „Прохор Пчински“ б) 2 август 1903 г. во Крушево		
		Наведува дела на Блаже Конески, важни за кодификација на македонскиот литературен јазик	Набројува дела важни за кодификација на македонскиот литературен јазик	Најпознати дела на Блаже Конески за кодификација на македонскиот литературен јазик се: а) „Македонски правопис со правописен речник“, „Речник на македонскиот литературен јазик“ и „Граматика на македонскиот литературен јазик“ б) „Лозје“, „Ракувања“, „Стерна“		

<p>Морфологија</p> <p>Сложени глаголски форми: -минато неопределено време -идно време -сум конструкција -има/нема конструкција -можен начин</p>	<p>ЕРУ: Идентификува сложени глаголски форми како форми составени од два или повеќе збора</p>	<p>Во едноставна реченица прави разлика меѓу проста и сложена глаголска форма</p>	<p>Брзам, набргу ќе стигнам. Во реченицата сложена глаголска форма е: а) брзам б) ќе стигнам</p>
	<p>Идентификува форми на минато неопределено време</p>	<p>Во едноставна реченица препознава форми на минато неопределено време</p>	<p>Во која реченица е употребена форма за минато неопределено време: а) Ние одевме таму. б) Ние сме оделе таму.</p>
	<p>Правилно го користи минато неопределено време образувано од помошниот глагол сум и глаголската л-форма од глаголот што се менува</p>	<p>При пишување на едноставна реченица правилно ги користи формите за минато неопределено време</p>	<p>Напиши реченица со глаголот оди во минато неопределено време: _____</p>
	<p>Идентификува форми на идно време</p>	<p>Во едноставна реченица препознава форми на идно време</p>	<p>Во која реченица е употребена форма за идно време: а) Ние одиме таму. б) Ние ќе одиме таму.</p>
	<p>Користи идно време образувано од честичката ќе и сегашно време од глаголот што се менува</p>	<p>При пишување на едноставна реченица правилно ги користи формите за идно време</p>	<p>Напиши реченица со глаголот гледа во идно време: _____</p>
	<p>Идентификува форми на сум-конструкција</p>	<p>Во едноставна реченица препознава форми на сум-конструкција</p>	<p>Во која реченица е употребена форма со сум-конструкција: а) Јас дојдов пред вас. б) Јас сум дојден пред вас.</p>
	<p>Користи сум- конструкција образувана од помошниот глагол сум и глаголска придавка</p>	<p>При пишување на едноставна реченица правилно ги користи формите со сум-конструкција</p>	<p>Напиши реченица со глаголот јаде во сум-конструкција: _____</p>
	<p>Идентификува форми на има/нема конструкција</p>	<p>Во едноставна реченица препознава форми на има/нема конструкција</p>	<p>Во која реченица е употребена форма со има/нема-конструкција: а) Јас дојдов пред вас. б) Јас имам дојдено пред вас.</p>
	<p>Користи има/нема-конструкција образувана од помошниот глагол има/нема и глаголска придавка во среден род</p>	<p>При пишување на едноставна реченица правилно ги користи формите со има/нема-конструкција</p>	<p>Напиши реченица со глаголот црта во има/нема-конструкција: _____</p>
	<p>Идентификува форми на можен начин</p>	<p>Во едноставна реченица препознава форми на можен начин</p>	<p>Во која реченица е употребена форма за можен начин: а) Јас дојдов пред вас. б) Јас би дошол пред вас, ама бев спречен.</p>
<p>Користи можен начин образуван од честичка би и глаголската л-форма од глаголот што се менува</p>	<p>При пишување на едноставна реченица правилно ги користи формите за можен начин</p>	<p>Напиши реченица со глаголот работи во можен начин: _____</p>	

Морфологија	Честички	ЕРУ: Идентификува честички како неменливи зборови кои го истакнуваат значењето на другите зборови во реченицата, и учествуваат во образување на глаголски форми и степенување на придавките	Во зададена едноставна реченица ги препознава честичките за истакнување на значењето на другите зборови, за образување на глаголски форми и за степенување на придавките	Нека дојдат порано. Во дадената реченица честичка е: а) нека б) дојдат в) порано
	Честички	Користи честички за да го истакне значењето на другите зборови во реченицата, да образува глаголски форми и да степенува придавки	Во едноставна реченица правилно ги користи честичките за да го истакне значењето на другите зборови во реченицата, да образува глаголски форми и да степенува придавки	Дополни ја реченицата со честичка за да образуваш идно време: Тие _____ дојдат утре.
Морфологија	Извици	ЕРУ: Идентификува извици како неменливи зборови кои се користат за изразување чувства, имитирање звуци и обрнување на внимание	Во зададена едноставна реченица препознава извици за изразување чувства, имитирање звуци и обрнување на внимание	Еј, дојди овде! Во дадената реченица извик е: а) еј б) дојди в) овде
	Извици	Користи извици за изразување чувства, имитирање звуци и обрнување на внимание	Во едноставна реченица правилно ги користи извиците за изразување чувства, имитирање звуци и обрнување на внимание	Дополни ја реченицата со честичка со која ќе изразиш чувство на болка: _____, многу ме боли главата!
Морфологија	Модални зборови	ЕРУ: Идентификува модални зборови како неменливи зборови кои изразуваат убеденост, претпоставка, тврдење	Во зададена едноставна реченица ги препознава модалните зборови кои изразуваат: убеденост, претпоставка, тврдење	Можеби ќе дојде. Во дадената реченица модален збор е: а) можеби б) ќе в) дојде
	Модални зборови	Користи модални зборови кои изразуваат убеденост, претпоставка, тврдење	Во едноставна реченица правилно ги користи модалните зборови за да изрази убеденост, претпоставка и тврдење	Дополни ја реченицата со модален збор за да изразиш убеденост: _____ ќе врне.
Синтакса	Зависнослужени реченици -исказни -временски -причински последични -условни -допусни -односни -начински -целни	ЕРУ: Идентификува зависни дел- реченици	Во едноставна сложена реченица ја препознава/ одделува зависната дел-реченица	На Марко му беше непријатно, иако седеше до своите најблиски. Зависна дел- реченица која не може да стои сама во текстот е: а) На Марко му беше непријатно б) иако седеше до своите најблиски.
		Правилно користи исказна зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за исказни реченици: дека, да, што, каков, чиј	Направи исказна зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Бевме известени _____ ќе има забава.
		Правилно користи временска зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за временски реченици: кога, штом, откако, пред да, додека и сл.	Направи временска зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Нетрпеливо чекавме, _____ ја готвеше вечерата
		Правилно користи причинска зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за причински реченици: бидејќи, затоа што, поради тоа што и сл.	Направи причинска зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Не дојдоа _____ врнеше дожд.
		Правилно користи последична зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за последична реченици: така што, толку/ толкав /таква.....што	Направи последична зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Автомобилот се расипа _____ моравме да дојдеме со такси.
		Правилно користи условна зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за условна реченици: ако, да, кога би	Направи условна зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Ќе бидам среќна _____ дојдеш.
		Правилно користи допусна зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за допусни реченици: иако, макар што, и покрај тоа што	Направи допусна зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Ќе ја изорам нивата _____ оваа година задоцнив.
		Правилно користи односна зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за односни реченици: што, кој, чиј, каков што, каде што...	Направи односна зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Ќе те чекам на местото _____ се договоривме.
		Правилно користи начинска зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за начинска реченици: како, како да, небаре, божем	Направи начинска зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Излеговме набрзина _____ бегаме.
		Правилно користи целна зависнослужена реченица	Дел- речениците ги поврзува со сврзниците за целна реченици: за да, да	Направи целна зависнослужена реченица со додавање на соодветни сврзници: Отидов во продавница _____ купам шекер.
Речник и стил	Функционални стилови: -административен -научен -новинарски -литературен	ЕРУ: Препознава различни стилови/начини на изразување	Во едноставен текст препознава еден од функционалните стилови	БАРАЊЕ за надоместок на плата поради болест/повреда/нега Барам Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија врз основа на приложената документација кон барањето, со решение да ми утврди право на користење надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа. Текстот според начинот на изразување припаѓа на: а) Административен стил б) Научен стил в) Новинарски стил г) Литературен стил

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ЛИТЕРАТУРА	Поезија	ЕРУ: Идентификува поема како долга лирско-епска песна во која има настани, ликови и многу чувства	Ги препознава карактеристиките на поемата	Поема е: а) долга лирско-епска песна во која има настани, ликови и многу чувства б) куса лирско-епска творба во која се опејува љубовта	6
	Поема	Посочува најважни дела од историскиот развој на поемата во Македонија	Ја посочува најпознатата поема и нејзиниот творец од XIX век	Најпозната поема напишана од македонски автор, но на грчки јазик е: а) „Сердарот“ од Григор Прличев б) „Вардар“ од Анте Поповски	
	Поезија Рима: -вкрстена -паралелна -прегрната	ЕРУ: Препознава римувани стихови во строфа	Во дадена строфа препознава кој со кој стих се римува	Везилке, кажи како да се роди проста и строга македонска песна од ова срце што со себе води разговор ноќен во тревога бесна? Во наведената строфа римувани се следниве стихови: а) 1 со 3 и 2 со 4 стих б) 1 со 2 и 3 со 4 стих	
		Идентификува видови рима според римувани стихови во строфата	Ги препознава карактеристиките на вкрстената, паралелната и прегрнатата рима	Во строфа од 4 стиха (катрен) кога се римуваат 1 и 2 стих и 3 и 4 стих станува збор за: а) вкрстена рима б) паралелна рима в) прегрната рима	
		Анализира видови рима според римувани стихови во строфата	Го посочува видот на рима според римувани стихови во строфата	„На средна е доба; и јадра, сосема здрава, кршна и херојски силна. Извајана е амазонската нејзина става: Вистинска личота милна.“ Римата во дадената строфа според римувани стихови е: а) вкрстена рима б) паралелна рима в) прегрната рима	
	Поезија Стилски фигури: -алегорија -словенска антитеза -иронија -симбол	ЕРУ: Препознава значење на стилски фигури за лирска поезија	Го препознава значењето на стилските фигури за лирската поезија	Стилските фигури придонесуваат лирската песна да избилува со: а) емоционалност, музикалност, сликовитост б) раскажување и описи на настани и личности	
		Идентификува стилски фигури: алегорија, словенска антитеза, иронија, симбол	Ги препознава стилските фигури според нивните карактеристики	Поврзи ги стилските фигури со нивните карактеристики: Алегорија замена на поим или појава со предмет Словенска потсмев кон човечки недостатоци антитеза Иронија теза, негирање, антитеза Симбол проширена метафора	
		Анализира употреба на стилски фигури: алегорија, словенска антитеза, иронија, симбол	Во дадени стихови ги препознава стилските фигури Два конца парај од срцето, драги, едниот црн е, а другиот црвен, едниот буди морничави таги, другиот копнеж и светол и стрвен.“ Со црниот и црвениот конец е претставена стилската фигура: а) алегорија б) словенска антитеза в) иронија г) симбол	

<p>Проза</p> <p>Роман: -авантуристички -научно-фантастичен -љубовен</p>	<p>ЕРУ: Идентификува видови романи според обработена тема</p>	<p>Ги препознава видовите романи според нивните карактеристики/темата која ја обработуваат</p>	<p>Поврзи ги видовите романи со нивните карактеристики: -Авантуристички научно-фантастични настани и ликови -Научно-фантастичен љубовни чувства и настани -Љубовен возбудливи доживувања од реалниот живот</p>
	<p>Одредува тема на прочитан роман</p>	<p>Ја наведува темата која е обработена во прочитан роман</p>	<p>Во авантуристичкиот роман „Робинзон Крусо“ тема е: а) Авантурите на Робинзон Крусо на пустиот остров б) Размислувањето на Робинзон Крусо за пустиот остров</p>
	<p>Анализира ликови во романи</p>	<p>Дава свој став за постапките на ликовите</p>	<p>Кој лик во романот според вас е позитивен, а кој негативен: _____</p>
	<p>Наведува примери на прочитани романи од авантуристички, научно-фантастичен и љубовен жанр</p>	<p>Ги наведува насловите на прочитани романи според жанрот</p>	<p>Наведи пример на прочитан авантуристички роман: _____</p>
<p>Драма</p> <p>Композиција на драмски текст: експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет</p>	<p>ЕРУ: Препознава дека во основа на секоја драма е конфликт/ спротивни ставови</p>	<p>Ја наведува главната причина за развој на драмско дејство</p>	<p>Главната причина за развој на драмско дејство во секоја драма е: а) конфликт меѓу две спротивставени страни б) разбирање меѓу две спротивставени страни</p>
	<p>Опишува етапи на развој на драмско дејство</p>	<p>Правилно поврзува етапи на развој на драмско дејство според нивните карактеристики</p>	<p>Поврзи ги етапите на развој на драмското дејство со нивниот опис/објаснување: Експозиција разрешување на конфликтот Заплет врв на судирот Кулминација почеток на конфликт Перипетија почетна етапа Расплет разрешен конфликт</p>
	<p>Анализира конфликт меѓу ликови во прочитани драми</p>	<p>Наведува конфликтна ситуација која доведува до развој на драмско дејство во прочитана драма</p>	<p>Наведи ја причината за конфликтот меѓу ликовите во прочитана драма: _____</p>
	<p>Анализира етапи во развој на драмско дејство во прочитана драма</p>	<p>Етапите на драмското дејство ги поврзува со некој настан од прочитаната драма</p>	<p>Наведи ги настаните поврзани со етапите на драмското дејство во прочитана драма: експозиција _____ заплет _____ кулминација _____ перипетија _____ расплет _____</p>

		<p>ЕРУ: Препознава карактеристики на литературно-научни видови: патопис и репортажа</p>	<p>Правилно ги препознава карактеристиките на патопис и репортажа</p>	<p>Поврзи ги со стрелки литературно-научните видови со нивните специфики: патопис - опис на посетени предели, луѓе, култура репортажа - новинарски натпис за некое патување</p>	
	<p>Научно-литературни видови: -патопис -репортажа</p>	<p>Идентификува вид на литературно-научни текстови</p>	<p>Во даден текст препознава карактеристики на патопис и репортажа</p>	<p>Прочитај го текстот и заокружи го точниот одговор: Понеделник, 20 август 2012</p> <p>Во источниот дел од Македонија, на надморска височина од 670 до 1050 метри, во подножјето на Малешевските Планини е сместена нашата „Мала Швајцарија“.</p> <p>Токму вака тамошните жители, но и многубројните посетители ја нарекуваат Малешевијата, област во која природата истурила едно чудо благодати, природни убавини од кои застанува здивот.</p> <p>Богатство од борови, дабови и од букови шуми, чиста река, прекрасно езеро, безброј цвеќиња и лековити чаеви и најголема концентрација на кислород во воздухот на подрачјето на целиот Балкан.</p> <p>Текстот е дел од: а) патопис б) репортажа</p>	

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ИЗРАЗУВАЊЕ И ТВОРЕЊЕ	<p>Писмено изразување</p> <p>Пријава, службени обрасци, формулари, изјави</p>	<p>ЕРУ: Потполнува: пријава, службени обрасци, формулари според дадените упатства</p>	<p>На едноставен и јасен начин потполнува пријава, службени обрасци, формулари</p>	<p>Потполни го образецот со лични информации: Податоци за подносителот на барањето: (да се пополнат празните полиња) Име и презиме: _____ (се пополнува читливо со печатни букви) АДРЕСА на живеење на подносителот на барањето – според важечкиот документ за идентификација _____ БРОЈ на важечкиот документ за идентификација _____ МЕСТО и ДАТУМ, на издавање на важечкиот документ за идентификација _____ НАДЛЕЖЕН ОРГАН, кој го издал важечкиот документ за идентификација _____ Место, _____, ПОДНОСИТЕЛ, датум _____ година _____</p>	6
		<p>Потполнува/пишува изјава</p>	<p>На едноставен и јасен начин пишува/ потполнува изјава</p>	<p>ИЗЈАВА Јас, _____ од _____ (име и презиме) (општина-место) со постојано место на живеење на ул. _____ бр. _____, ЕМБР _____ и број на л.к. _____, издадена _____ година, ИЗЈАВУВАМ под морална, материјална и кривична одговорност дека во целост ќе ги подмирам трошоците за евентуално направените штети во Ученичкиот дом во од страна на мојата ќерка – син _____ _____, ученик-чка во _____ _____ во (назив на училиштето за средно образование) примена на сместување и исхрана во домот, согласно „Конкурсот за прием на ученици во јавните ученички домови во Република Северна Македонија за учебната 2016/2017 година“ _____ 2018 г. Родител-старател на кандидатот</p>	

Подрачје	Тема/ Содржина	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
МЕДИУМСКА КУЛТУРА	Филм Изразни средства на филм: говор, глума, музика, шминка, звучни ефекти, маска	ЕРУ: Именува познати актери од филмската уметност	Ги набројува познатите актери од светот и од Република Северна Македонија	Твојот омилен актер/ка е: _____	6
		Препознава почетоци на филмската уметност во светот	Ги именува основоположниците на филмската уметност во светот	Основоположници на филмската уметност во светот се: а) Браќата Огист и Луј Лимиер б) Браќата Милтон и Јанаки Манаки	
		Препознава почетоци на филмската уметност во Република Северна Македонија	Ги именува основоположниците на филмската уметност во Република Северна Македонија	Основоположници на филмската уметност во Република Северна Македонија се: а) Браќата Огист и Луј Лимиер б) Браќата Милтон и Јанаки Манаки	
		Препознава значење на звукот во развојот на филмот	Ги препознава етапите од развојот на филмот	Филмовите со Чарли Чаплин се: а) неми филмови б) звучни филмови	
		Разликува филмска музика (порачана музика за филм) од комерцијална музика	Ја наведува музиката компонирана за одреден филм	Наведи музика/песна од филм: _____	
		Препознава звучни ефекти, маска и шминка во филмот	Ги препознава филмовите со интензивни звучни ефекти, со впечатлива маска и шминка	Наведи филм во кој се користела маска кај актерите: _____	
	Филм Филмска адаптација на литературно дело	ЕРУ: Препознава дека содржини од некои литературни дела се користени за адаптација во филм	Ги препознава насловите кои можат да се сретнат и како литературно дело и како филм	Делата „Македонска крвава свадба“ и „Ана Каренина“, можат да се сретнат како: а) литературно дело б) филм в) литературно дело и филм	
		Споредува литературно со филмско дело	Го наведува својот став за впечатокот кој го остава литературното дело или филмот врз читателот/гледачот	Која активност ви остава поголем впечаток : гледање филм или читање роман и зошто: _____ _____ _____	
		Објаснува улога на уметничките дела во градењето на граѓанско и партиципативно општество, значењето на човековите права и родовите улоги	Го наведува својот став за улогата и влијанието кое го имаат уметничките дела врз градењето на граѓанско и партиципативно општество, значењето на човековите права и родовите улоги	Наведи филм или литературно дело во кое главна тема е борба за човековите права и слободи и објасни ја потребата од таквата борба: _____ _____ _____	

Република Северна Македонија
Министерство за образование и наука

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Arsimit dhe Shkencës

Empowered lives
Resilient nations.